

Správa o činnosti SIS za rok 2021

Bratislava, jún 2022

---

1. Úvod

2. Plnenie úloh definovaných Strategickým zameraním SIS

2.1. Ochrana ústavného zriadenia, suverenity a vnútorného poriadku SR

2.1.1. Kontrašpionážna ochrana

2.1.2. Hybridné hrozby a formy ich pôsobenia

2.1.3. Ochrana utajovaných skutočností a kybernetického priestoru

2.1.4. Terorizmus

2.1.5. Extrémistické aktivity a prejavy radikalizácie

- Pravicovo-extrémistická scéna

- Ľavicovo-extrémistická scéna

2.1.6. Nelegálna migrácia

2.1.7. Boj proti organizovanému zločinu

- Ďalšie informácie v bezpečnostnej oblasti odstúpené príjemcom zo zákona

2.2. Ochrana hospodárskych záujmov SR

2.2.1. Poškodzovanie hospodárskych záujmov štátu a samosprávy

- Eurofondy

2.2.2. Korupcia a klientelizmus

2.2.3. Colné, daňové a finančné podvody

2.2.4. Poškodzovanie životného prostredia a environmentálna kriminalita

2.2.5. Nelegálny obchod s výrobkami obranného priemyslu a proliferácia materiálov s dvojakým použitím

2.2.6. Ohrozenie surovínovej a energetickej bezpečnosti SR

2.2.7. Ochrana strategických zahraničných záujmov SR

2.2.8. Faktory ovplyvňujúce politickú stabilitu a bezpečnosť v Európe

- Ruská federácia

- Ukrajina

2.2.9. Vývoj v regiónoch s potenciálnym vplyvom na bezpečnosť SR

3. Spolupráca so štátnymi orgánmi a plnenie informačnej povinnosti

3.1. Spolupráca so štátnymi orgánmi

3.2. Previerky personálnej a priemyselnej bezpečnosti a ďalšie previerkové činnosti pre externých žiadateľov

- Previerky personálnej a priemyselnej bezpečnosti
- Previerky žiadateľov o azyl, pobyt a občianstvo
- Plnenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti u sudcov a kandidátov na sudcov
- Previerky pre MZVEZ SR
- Previerky pre medzinárodné organizácie
- Previerky pre medzinárodné spravodajské platformy a partnerské spravodajské služby

3.3. Spravodajská produkcia pre externých príjemcov

4. Spolupráca SIS so spravodajskými službami iných štátov

5. Stav, základné činnosti a kontrola SIS

5.1. Personálne zabezpečenie SIS

- Základné ukazovatele

5.2. Čerpanie rozpočtu a materiálno-technické zabezpečenie SIS

- Čerpanie rozpočtu
- Materiálno-technické zabezpečenie

5.3. Informačno-technické prostriedky a telekomunikačné tajomstvo

5.4. Legislatíva a kontrola

- Legislatívna činnosť
- Kontrolná činnosť

6. Správa o činnosti Národného bezpečnostného analytického centra

7. Záver

1. Úvod

Predkladaná správa nadväzuje na výročnú správu o plnení úloh Slovenskej informačnej služby (SIS) v roku 2020. Informuje o stave plnenia úloh, vykonaných činnostiach a o dosiahnutých výsledkoch pôsobenia SIS v roku 2021. Dokument zároveň obsahuje správu o činnosti Národného bezpečnostného analytického centra (NBAC) za rok 2021 v súlade s jeho štatútom.

Miera konkrétnosti a otvorenosti neutajovanej verzie Správy o činnosti SIS za rok 2021 je determinovaná platným zákonným rámcom ochrany utajovaných skutočností. SIS sa v maximálnej možnej miere snaží informovať verejnosť o svojich aktivitách, obsah správy určený pre širokú verejnosť však nemôže byť rovnako konkrétny, ako je to v prípade utajovanej verzie, ktorú riaditeľ SIS predkladá Osobitnému kontrolnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky (OKV NR SR).

Všetky konštatovania a hodnotenia v časti správy, ktorá sa týka plnenia jednotlivých spravodajských priorít, sú podložené spravodajskými poznatkami, ktoré SIS získala, overila ich vierohodnosť a v roku 2021 ich ako produkty svojej spravodajskej a analytickej činnosti odstúpila zákonným príjemcom.

Predložená správa sa týka výlučne obdobia roku 2021 a neobsahuje informácie získané spravodajskou činnosťou v roku 2022.

SIS je garantom spravodajskej ochrany štátu v bezpečnostnom systéme Slovenskej republiky (SR) a zároveň plní úlohy pri predchádzaní a eliminovaní bezpečnostných rizík a hrozieb v spoločnom priestore Európskej únie (EÚ) a Severoatlantickej aliancie (NATO), pričom pri ochrane bezpečnosti medzinárodného spoločenstva aktívne spolupracuje s partnerskými spravodajskými službami a medzinárodnými organizáciami.

SIS plnením svojich úloh v spravodajskej oblasti v hodnotenom období pozitívne prispievala k spravodajskej ochrane ústavného zriadenia a vnútorného poriadku SR, k zaisteniu bezpečnosti štátu a k ochrane a presadzovaniu zahraničnopolitických a ekonomických záujmov SR.

2. Plnenie úloh definovaných Strategickým zameraním SIS

2.1 Ochrana ústavného zriadenia, suverenity a vnútorného poriadku SR

2.1.1. Kontrašpionážna ochrana

V súlade so spravodajskými prioritami strategického zamerania SIS boli v rámci kontrarozviednej ochrany SR získavané, sústredované a vyhodnocované informácie týkajúce sa aktivít cudzích spravodajských služieb. Spravodajská pozornosť bola prioritne venovaná aktivitám príslušníkov spravodajských služieb Ruskej federácie (RF) a Čínskej ľudovej republiky (ČĽR).

Ruské spravodajské služby v SR pri aktivitách svojich príslušníkov často využívajú diplomatické krytie, pričom veľvyslanectvo RF v SR v hodnotenom období patrilo medzi najpočetnejšie diplomatické zastúpenia na našom území. Najvýznamnejšou udalosťou z pohľadu kontrašpionážnej ochrany SR v roku 2021 bolo vyhostenie troch príslušníkov ruských spravodajských služieb, ktorí na území SR pôsobili pod diplomatickým krytím. Podklady pre rozhodnutie o ich vyhostení poskytla aj SIS.

V súvislosti s uvedeným boli v hodnotenom období aktivity ruských spravodajských služieb v SR čiastočne obmedzené. K utlmeniu ich pôsobenia v oblasti spravodajstva ľudských zdrojov (HUMINT) prispeli aj opatrenia zavedené v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19.

Ruské spravodajské služby sa naďalej pokúšali získať prístup k predstaviteľom štátnej správy, členom vlády SR, poslancom Národnej rady SR a iným mienkotvorným osobnostiam s cieľom ovplyvňovať ich rozhodovanie. Predmetom ich záujmu boli aj predstavitelia slovenskej diplomacie s cieľom ovplyvňovať postoje SR a prípadne aj EÚ v súlade so záujmami RF. Zo strany ruských spravodajských služieb neboli v roku 2021 na území SR zaznamenané pokusy o realizáciu agresívnych špeciálnych operácií (napríklad likvidačné misie, sabotáže).

Očakávame pokračujúci záujem ruských spravodajských služieb o získavanie informácií z prostredia Ozbrojených síl SR, Ministerstva obrany SR a NATO so zameraním na poskytovanie pomoci Ukrajine zo strany SR, EÚ a NATO.

Čínske spravodajské služby v hodnotenom období venovali pozornosť najmä témam súvisiacim s tzv. politikou jednej Číny (Taiwan, Tibet, Hongkong) a v predmetnom kontexte vykonávali aj propagandistické a vplyvové aktivity. Dodržiavanie politiky jednej Číny je dlhodobou najvyššou prioritou čínskej zahraničnej politiky a pri úsilí o dosahovanie tohto cieľa využíva tzv. mäkké nástroje (soft power) v podobe propagandy a lobingu, ale aj aktivity zo strany spravodajských služieb.

Čínske spravodajské služby v hodnotenom období využívali v SR najmä svoj klasický modus operandi – budovanie kontaktov v štátnej správe a vo vzdelávacích inštitúciách, ktorého cieľom je nadviazať prvotný kontakt s jednotlivcami s potenciálom zastávať v budúcnosti významné

funkcie v štátnej správe. Pokračovali lobistické aktivity zamerané najmä na podporu prieniku čínskych spoločností do kritickej technologickej infraštruktúry orgánov štátnej a verejnej správy SR a do prostredia akademických a vzdelávacích inštitúcií. V dôsledku ekonomických problémov niektorých slovenských spoločností pôsobiacich v oblasti inovácií a pokročilých technológií, spôsobených pandemiou ochorenia COVID-19, sa zvýšilo riziko ich skupovania čínskymi subjektami.

V súvislosti s pokračujúcim presunom aktivít štátnych aj súkromných organizácií do virtuálneho priestoru vrátane komunikácie ich predstaviteľov a ukladania citlivých údajov v tzv. cloudoch rastie počet pokusov o kybernetické/hackerské útoky a zintenzívňuje sa využívanie technických prostriedkov na získavanie spravodajsky významných informácií (SIGINT). Na uvedenom trende sa významným spôsobom podieľajú aj cudzie spravodajské služby. Za hlavné príčiny zraniteľnosti informačných systémov možno v SR považovať najmä nedodržiavanie bezpečnostných opatrení, ľudský faktor a podceňovanie hrozieb vyplývajúcich z aktivít cudzích spravodajských služieb, čo súvisí s nedostatočnou úrovňou bezpečnostného povedomia ohrozených subjektov.

SIS v hodnotenom období v oblasti kontrašpionážnej ochrany aktívne spolupracovala s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí (MZVEZ) SR a s Prezídiom Policajného zboru (PZ), a to napríklad vo forme školení v rámci predvýjazdovej prípravy vysielaných diplomatov, pracovníkov ministerstva a policajných pridelencov, ktorým boli poskytnuté špecializované brífingy tematicky zamerané na spravodajskú ochranu a bezpečnosť diplomatických misií SR v zahraničí.

2.1.2 Hybridné hrozby a formy ich pôsobenia

SIS v priebehu roka 2021 zaznamenala zintenzívnenie hybridného pôsobenia zo strany RF, a to v informačnej, spravodajskej, spoločenskej a kultúrnej sfére. Aktivity v kybernetickej, ekonomickej a diplomatickej oblasti boli v porovnaní s minulosťou realizované v nezmenenej intenzite. Cieľmi spomenutých aktivít bolo ovplyvňovať politické rozhodovanie o strategických otázkach vytváraním spoločenského tlaku, systematicky prehlbovať rozpory vo vnútrospoločenskom diskurze, šíriť propagandu a prenikať do štátneho aparátu so zámerom usmerňovať jeho činnosť v prospech zahraničnopolitických priorít RF.

V informačnej a spoločenskej doméne RF pokračovala v podpore šírenia prokremelských naratívov a udržiavania obrazu dôležitosti RF pre zachovanie mieru a bezpečnosti v Európe a aj v samotnej SR. RF sa opierala najmä o historický naratív, ktorý plynule prechádzal do kritiky postojov a aktivít EÚ a NATO a apeloval na historickú, kultúrnu a národnostnú spriaznenosť slovenského a ruského národa.

Veľvyslanectvo RF zintenzívnilo svoje oficiálne online informačné aktivity zamerané predovšetkým na budovanie priaznivého obrazu o RF v podvedomí slovenskej verejnosti. Dôležitým aspektom mediálnej komunikácie bola v prvej polovici roka 2021 prezentácia úspechov RF pri dodávkach vakcíny Sputnik V na globálne trhy.

V priebehu roka 2021 pokračovalo hybridné a vplyvové pôsobenie Číny na SR, aj keď viditeľnosť a intenzita informačných aktivít vo verejnom priestore sa v porovnaní s rokom 2020 znížila. Ťažisko záujmu sa v poslednom období prenáša z kultúrno-jazykového spektra na oblasť vedy, technológií a inovácií. Zvyšuje sa tak riziko priemyselnej špionáže alebo prieniku čínskej propagandy do najprestížnejších vzdelávacích inštitúcií v SR.

Dezinformačná scéna v SR je aj naďalej roztrieštená a vo všeobecnosti nie je schopná kreovať nové nosné témy spoločenského a mediálneho diskurzu. Dezinformačné subjekty skôr reflektujú aktuálne spoločenské a politické dianie a amplifikujú najkontroverzejšie témy, ktoré majú najväčší potenciál vzbudiť záujem v ich cieľových skupinách.

Na dezinformačnej scéne sa postupne etablovalo niekoľko alternatívnych mediálnych subjektov, ktoré systematicky šíria škodlivý obsah vrátane dezinformácií a zavádzajúcich, tendenčných a polarizujúcich naratívov. Predmetné subjekty získali podporu a záujem relatívne početnej skupiny čitateľov. V niektorých prípadoch realizujú vlastnú ideologickú alebo politickú agendu, ale často sú pripravené konať výrazne oportunisticky s primárnym cieľom generovať zisk. Môžu byť cielene využívané aj zo strany externých štátnych aktérov, napríklad na realizáciu vplyvových kampaní v SR.

2.1.3 Ochrana utajovaných skutočností a kybernetického priestoru

V oblasti kybernetickej bezpečnosti SIS plnila úlohy vyplývajúce zo zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti informovaním príjemcov zo zákona. Súčasne sa podieľala na plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu realizácie Národnej stratégie kybernetickej bezpečnosti na roky 2021 – 2025.

V rámci svojej informačnej činnosti SIS upozornila dotknuté subjekty na možné riziká a zraniteľnosti webových sídiel viacerých slovenských inštitúcií a štátnych orgánov SR, v dôsledku ktorých existovalo riziko úniku citlivých dát, penetrácie webových sídiel, resp. poškodenia dobrého mena SR v dôsledku narušenia kybernetickej bezpečnosti. SIS zároveň informovala príjemcov o nových trendoch v oblasti kybernetických hrozieb, či už v spojitosti s vydieraním prostredníctvom ransomvérov, alebo v rámci možného presahu kybernetického ohrozenia do oblasti hybridných hrozieb.

Služba v kybernetickom priestore zaznamenala prípady zneužívania príspevkov týkajúcich sa informácií o ochorení COVID-19 na distribúciu škodlivých softvérov v rámci tzv. phishingových kampaní.

Pri medzinárodnej spolupráci v téme kybernetického spravodajstva SIS s partnerskými službami zdieľala poznatky o kybernetických incidentoch a priebežne im poskytovala svoje hodnotenia aktuálnych kybernetických hrozieb pre strategické inštitúcie EÚ a NATO.

2.1.4 Terorizmus

V súvislosti s potenciálnymi teroristickými hrozbami v hodnotenom období nedošlo k zásadnej zmene bezpečnostného prostredia v SR. Najmä pre situáciu v iných členských štátoch EÚ stále platil druhý (zvýšený) stupeň teroristického ohrozenia. Na našom území neboli v roku 2021 zaznamenané žiadne aktivity, ktoré by mohli predstavovať bezprostrednú hrozbu pre SR a jej obyvateľov. V minulom roku nebol zaznamenaný žiaden prípad vycestovania slovenského občana, resp. osoby prepojenej so SR do konfliktných zón. Rovnako neboli zaznamenané ani prípady, v ktorých by sa rizikové osoby z týchto zón po svojom návrate do Európy usadili na našom území.

Úspešná vojenská ofenzíva hnutia Taliban a následné prevzatie vlády v Afganistane vyvolalo potrebu vyhodnotenia potenciálnej teroristickej hrozby pre západné krajiny.

SR sa vývoj situácie v Afganistane po opätovnom prevzatí moci Talibanom týkal napríklad v spojitosti s dlhodobým projektom výcviku viacerých príslušníkov afganskej armády na našom území. Afganskí piloti a technici boli na konci októbra 2021 presunutí repatričným letom zo SR do USA. V súvislosti s evakuáciou slovenských občanov a vybraných afganských štátnych príslušníkov s väzbami na SR z Afganistanu do SR v auguste 2021 SIS spolupracovala s ďalšími štátnymi orgánmi SR pri preverovaní bezpečnostnej spoľahlivosti evakuovaných osôb.

Služba zaznamenala zverejnenie na kanáli YouTube videonahrávky zahraničnej neziskovej organizácie Muslim Convert Stories s názvom „*The country with Muslims but No Mosque*“ v anglickom jazyku, ktorá kritizovala legislatívne postavenie islamu v SR a údajne diskriminujúce podmienky pri uplatňovaní náboženských práv tu žijúcich moslimov. SR bola vo videonahrávke prezentovaná ako krajina, v ktorej sa napriek existencii moslimskej menšiny nenachádza ani jedna mešita a islam nepatrí medzi oficiálne štátom registrované cirkvi a náboženské spoločenstvá. Videonahrávka vyvolala na videoportáli YouTube relatívne vysoký záujem s rôznou odozvou v komentároch pod predmetným príspevkom, počnúc žiadosťami o jej preklad do arabského jazyka cez vyjadrenie podpory moslimom žijúcim na území SR až po ojedinelé nenávistné a výhražné odkazy voči SR vrátane výzvy na džihád.

Najvyššie riziko pre európske štáty v hodnotenom období naďalej predstavovali samoradikalizovaní individuálni aktéri, islamisti inšpirovaní džihádickou propagandou, prívrženci medzinárodných teroristických skupín alebo s nimi ideologicky spriaznené osoby pôsobiace v Európe, osobitne organizácie Daesh (tzv. Islamský štát), a taktiež radikalizovaní návratilci z konfliktných oblastí.

SIS priebežne analyzovala aktivity globálnych teroristických skupín Jadro al-Qáidy (AQ) a Daesh, ich regionálnych odnoží, menších buniek a osamelých aktérov ovplyvnených džihádickou ideológiou, ktoré v súčasnosti predstavujú jednu z najvýznamnejších bezpečnostných hrozieb vo svete.

2.1.5. Extrémistické aktivity a prejavy radikalizácie

▪ Pravicovo-extrémistická scéna

Slovenská pravicovo-extrémistická (PEX) scéna bola aj v roku 2021 naďalej rozdrobená a nejednotná. Primárnym záujmom slovenských PEX subjektov bolo stabilizovanie ich členskej základne, prípadne etablovanie na slovenskej politickej scéne. Dialo sa tak prostredníctvom aktivít v online priestore, ako aj účasťou predstaviteľov PEX subjektov na verejných zhromaždeniach či prezentovaním názorov vo verejnom diskurze na spoločensky pertraktované či polarizujúce témy.

V hodnotenom období predstavitelia slovenskej PEX scény venovali najväčšiu pozornosť pandémie ochorenia COVID-19, ktorá v roku 2021 zostávala ich nosnou témou pri oslovovaní širokej verejnosti. PEX subjekty reagovali aj na podnety týkajúce sa rómskej komunity, migrácie a práv komunity lesieb, gejev, bisexuálov, transsexuálov a intersexuálov (LGBTI). Už tradične kritizovali aj členstvo SR v NATO a EÚ.

V rámci témy pandémie ochorenia COVID-19 sa PEX subjekty zamerali najmä na kritizovanie a odmietanie protipandemických opatrení prijatých štátnymi inštitúciami, spojené so spochybňovaním závažnosti tohto ochorenia, resp. popieraním jeho existencie. PEX subjekty zároveň pri prezentácii uvedenej témy šíрили ďalšie idey a naratívy, ktoré spravidla ako základ využívali rôzne konšpiračné teórie a prispievali k polarizácii spoločnosti.

K polarizácii spoločnosti prispievali aj nové, účelovo vzniknuté občianske iniciatívy, ktoré odmietali akceptovať protipandemické opatrenia. Tieto iniciatívy, aktívne najmä v prostredí sociálnych sietí, dokázali osloviť pomerne vysoký počet priaznivcov a boli spôsobilé preniesť odmietanie a ignorovanie protipandemických opatrení z virtuálneho prostredia internetu do reálneho verejného priestoru. Upútať pozornosť sa snažili organizovaním rôznych foriem nátlakových a v niektorých prípadoch aj násilných aktivít, či už proti predstaviteľom odbornej, alebo aj občianskej verejnosti (napr. protesty s blokáciou dopravy, resp. verejné/násilné vyhrážky epidemiológom a hygienikom, násilné útoky proti zdravotníkom poskytujúcim očkovanie, ako aj protestné nákupy v obchodných reťazcoch bez rúšok). Viaceré z týchto aktivít podporovali členovia a sympatizanti PEX subjektov, ktoré sa touto formou snažili z rastúcej občianskej nespokojnosti získať politický kapitál.

Napätie v slovenskej spoločnosti súvisiace s pandemiou ochorenia COVID-19 sa v roku 2021 prejavovalo stupňujúcou sa verbálnou agresivitou a nenávisťnými prejavmi v online priestore. SIS informovala externých príjemcov o prípadoch vyhrážok fyzickým násilím alebo fyzickou likvidáciou určených predstaviteľom vlády SR, orgánom štátnej a verejnej správy, prípadne príslušníkom Policajného zboru, pričom do niektorých prípadov vyhrážania boli priamo zaangażované osoby z prostredia PEX skupín.

V kontexte negatívnych dosahov pandémie ochorenia COVID-19 SIS analyzovala nový trend v zahraničnej PEX scéne týkajúci na zvyšujúceho sa záujmu mladistvých osôb o PEX ideológiu. Nedialo sa tak však osobným angažovaním v tradičných PEX skupinách, ale prostredníctvom nových „online PEX hnutí,“ ktoré propagujú násilné presadzovanie PEX ideológie (tzv.

akceleracionizmus). Na šírenie svojej ideológie a nenávistných prejavov predmetné hnutia využívajú všeobecne dostupné komunikačné platformy vrátane platforiem používaných pri výučbe dištančnou formou. K ich vzniku prispeli sociálna izolácia a výrazný nárast aktivít mládeže vo virtuálnom priestore z dôvodu protipandemických opatrení.

Protipandemické opatrenia výrazným spôsobom obmedzili aktivity hudobných skupín sympatizujúcich s pravicovo-extrémistickou ideológiou a organizovanie PEX hudobných koncertov v SR, resp. v zahraničí s účasťou slovenských PEX hudobných skupín.

SIS v hodnotenom období venovala zvýšenú pozornosť pretrvávajúcemu problému prezentácie príspevkov s extrémistickým obsahom v online priestore. O konkrétnych zisteniach informovala externých príjemcov.

- Ľavicovo-extrémistická scéna

Ľavicovo-extrémistická (LEX) scéna v SR ostala aj v roku 2021 málopočetná a rozdrobená. Na aktivity jej predstaviteľov mala negatívny vplyv pandémie ochorenia COVID-19. LEX subjekty nezorganizovali v hodnotenom období žiadnu významnejšiu akciu. Verejne prezentované aktivity sympatizantov ľavicovo-extrémistickej ideológie boli na úrovni aktivizmu, pričom najviditeľnejšie z nich boli realizované v online priestore. Aj medzinárodná spolupráca slovenských LEX subjektov so zahraničnými hnutiami sa v hodnotenom období v dôsledku prijatých protipandemických obmedzení uskutočňovala najmä formou virtuálnej podpory iniciatív zahraničných LEX organizácií.

2.1.6 Nelegálna migrácia

V oblasti nelegálnej migrácie SIS v hodnotenom období monitorovala vývoj na hlavných migračných trasách vedúcich do priestoru EÚ, a to najmä v kontexte možného smerovania migračných tokov na územie SR. V centre spravodajskej pozornosti SIS boli aj aktivity prevádzачských skupín a prípadná infiltrácia rizikových osôb s väzbami na radikálne/militantné ideológie medzi nelegálnych migrantov.

Intenzita nelegálnej migrácie do EÚ dosiahla v roku 2021 najvyššiu úroveň od roku 2017, pričom počet zaznamenaných neoprávnených prekročení vonkajšej hranice EÚ sa medziročne zvýšil o viac ako polovicu. Najvýraznejší migračný tlak na EÚ pretrvával v oblasti centrálného Stredomoria, predovšetkým na Taliansko, ktoré sa v tejto súvislosti spolu s ďalšími nárazníkovými štátmi EÚ opätovne snažilo iniciovať mechanizmus na zdieľanie migračnej záťaže v rámci členských štátov EÚ na princípe tzv. povinnej solidarity.

Prudký, viac ako dvojnásobný medziročný nárast nelegálnej migrácie bol zaznamenaný na migračnej trase smerujúcej do EÚ cez región západného Balkánu. Predmetná trasa bola v roku 2021 druhou najvyťaženejšou migračnou trasou vedúcou do EÚ. Jednou z hlavných príčin je neúčinný systém riadenia migrácie a azylu a systémové nedostatky v oblasti ochrany štátnych hraníc zo strany niektorých balkánskych štátov.

Zosilnenie migračných tokov cez západný Balkán viedlo v sledovanom období k zintenzívneniu sekundárnej tranzitnej nelegálnej migrácie cez územie SR, čo sa prejavilo nárastom počtu nelegálnych migrantov zadržaných v SR.

Z organizovania nelegálnej migrácie a cezhraničnej kriminality, spravidla pašovania nelegálneho tovaru, profitovali v roku 2021 viaceré organizované skupiny a jednotlivci pôsobiaci v slovensko-ukrajinskom pohraničí. Intenzita nelegálnej migrácie v uvedenom úseku štátnej hranice SR v hodnotenom období vzrástla takmer na úroveň pred pandémie ochorenia COVID-19. Počet zaznamenaných neoprávnených príchodov na územie SR z Ukrajiny bol však naďalej niekoľkonásobne nižší v porovnaní s počtom nelegálnych migrantov vstupujúcich na Slovensko z územia Maďarska.

Služba v súlade so strategickým zameraním intenzívne monitorovala zneužívanie nelegálnej migrácie zahraničnými štátnymi aktérmi. V predmetnej súvislosti najväčšiu pozornosť SIS vyvolávalo Bielorusko, ktoré zámerne podnecovalo nelegálnu migráciu, resp. aktívne pre ňu vytváralo podmienky a organizovalo migračné toky do EÚ. Dialo sa tak účelovým zväzáním nelegálnych migrantov z rôznych krízových regiónov na Blízkom východe, v Ázii a Afrike. SIS systematicky vyhodnocovala dianie na vonkajšej hranici EÚ s Bieloruskom a priebežne o ňom informovala externých príjemcov vrátane členov Bezpečnostnej rady SR. Predmetom záujmu SIS boli aj informácie o možnom presmerovaní migračného toku z Bieloruska na Ukrajinu a cez územie SR a Českej republiky do Rakúska a Nemecka, ktoré služba vyhodnotila ako nezodpovedajúce realite. V hodnotenom období sa takýto scenár ani nezrealizoval.

SIS priebežne sledovala a vyhodnocovala vývoj nelegálnej migrácie v reakcii na pád prozápadnej vlády v Afganistane. Politicko-bezpečnostný vývoj v krajine v hodnotenom období nevedol k nekontrolovanej hromadnej emigrácii afganského obyvateľstva. Z Afganistanu však napriek tomu v priebehu roka 2021 odišli desiatky tisíc Afgancov – silnými stimulmi na migráciu boli afganské obyvateľstvo hospodársky kolaps krajiny a potravinová kríza.

Aj v roku 2021 pokračovali sofistikované, resp. pseudolegálne formy migrácie a pretrvávali snahy štátnych príslušníkov tretích krajín o zneužitie legálnych spôsobov vstupu na územie SR (zneužívanie inštitútu pobytu v SR a víz) s cieľom získať oprávnenie na voľný pohyb v rámci Schengenského priestoru. SIS opakovane upozorňovala na aktivity niekoľkých slovenských občanov a cudzincov s povoleným pobytom na území SR, ktorí sa za finančnú úplatu podieľali na legalizovaní pobytov pre osoby pochádzajúce z tretích krajín. Ich činnosť spočívala najmä v účelovom zakladaní obchodných spoločností a živností, vo vystavovaní pozvaní pre cudzincov a zabezpečovaní fiktívnych potvrdení o zamestnaní, vysokoškolskom štúdiu alebo ubytovaní na území SR.

SIS upozornila príjemcov na nárast počtu pracovných agentúr pôsobiacich v SR, ktoré sa zameriavajú na sprostredkovanie práce pre štátnych príslušníkov tretích krajín, prevažne z južného Balkánu a východnej Európy. Tieto agentúry pritom často porušujú Zákonník práce a kráti platové, odvodové a daňové povinnosti. Ojedinelé nie sú ani prípady fyzického zastrasovania a finančného vykorisťovania cudzincov zamestnávaných na území SR.

2.1.7 Boj proti organizovanému zločinu

V oblasti boja proti organizovanému zločinu SIS naďalej venovala spravodajskú pozornosť domácim zločineckým skupinám zaoberajúcim sa ekonomickou trestnou činnosťou, korupciou a násilnou trestnou činnosťou a aktivitám skupín cudzojazyčného organizovaného zločinu pôsobiacim na území SR.

V rámci odhaľovania ekonomickej trestnej činnosti páchanej zločineckými skupinami sa služba zamerala na podvody s nadmernými odpočtami DPH a s neoprávneným znižovaním základu dane z príjmu a na pašovanie tovarov podliehajúcich spotrebným daniam.

Služba sa venovala problematike pašeráckych trás cez slovensko-ukrajinskú hranicu, kde pri pašovaní tabakových výrobkov, ale aj drog dlhodobo spolupracujú domáce a ukrajinské skupiny organizovaného zločinu. Vzhľadom na skutočnosť, že pozemná slovensko-ukrajinská hranica je pomerne dobre strážená, predmetné skupiny často využívali nočnú leteckú prepravu a drony.

V súlade so svojím strategickým zameraním, ako aj s cieľmi a prioritami EÚ v oblasti boja proti organizovanému zločinu SIS získava informácie o organizovaných a zločineckých skupinách s pôsobnosťou aj mimo územia SR s cieľom rozložiť ich, ustanoviť prieniky do bezpečnostných zložiek SR a čo najviac obmedziť ich nelegálne aktivity. SIS v hodnotenom období zrealizovala viaceré spravodajské operácie.

V súvislosti s aktivitami medzinárodných zločineckých skupín pôvodom zo západného Balkánu naďalej pretrvával dlhodobý trend, keď sa niektorí vyššie postavení členovia balkánskych zločineckých skupín snažili získať povolenia na pobyt v SR, prípadne sa na našom území dlhodobo legálne zdržiavali. SIS v niektorých prípadoch zabránila udeleniu pobytu týmto osobám, ktoré SR často využívajú primárne na vytvorenie zázemia v EÚ a trestnú činnosť následne páchajú v iných členských krajinách.

SIS v hodnotenom období zaznamenala intenzívnejší prienik ruskojazyčných skupín organizovaného zločinu, ktoré sú už etablované v iných štátoch EÚ, na územie SR. Tieto skupiny sa snažia nahradiť rozložené domáce zločinecké skupiny a páchajú rôzne druhy násilnej a ekonomickej trestnej činnosti.

SIS v roku 2021 zasielala príjemcom informácie o viacerých výrobcoch a distribútoroch drog, prevažne pervitínu, resp. pašovaných anabolických steroidov.

V súvislosti s násilnou a inou trestnou činnosťou boli príjemcom zo zákona odstupované spravodajské informácie týkajúce sa vražd v prostredí organizovaného zločinu, ku ktorým došlo v minulosti a doteraz neboli uzavreté, ako aj poznatky o príprave únosu, o vydieraniach, o obchodovaní so zbraňami a nedovolenom ozbrojovaní, o mieste pobytov a úkrytov osôb v policajnom pátraní či o výrobe a distribúcii falošných dokladov, rodných listov a bankoviek.

V rámci procesu optimalizácie spolupráce a definovania spoločných postupov pri monitorovaní aktivít cudzojazyčných zločineckých skupín v členských štátoch EÚ SIS v roku 2021 hostila zasadnutie pracovnej skupiny, ktorá sa venuje hrozbám zo strany medzinárodného organizovaného zločinu.

- Ďalšie informácie v bezpečnostnej oblasti odstúpené príjemcom zo zákona

Spravodajskou cestou boli získané poznatky o zámere zrealizovať predaje nehnuteľností vo vlastníctve viacerých trestne stíhaných osôb s cieľom vyhnúť sa zaisteniu týchto nehnuteľností a ich následnému prepadnutiu v prospech SR.

Boli získané spravodajské poznatky o osobách z významnej podnikateľskej skupiny, ktoré sa po zadržaní jedného z jej popredných predstaviteľov snažili získať interné informácie z prostredia orgánov činných v trestnom konaní s cieľom monitorovať aktivity príslušníkov PZ, ktorí pracovali na predmetnom prípade.

V problematike sociálne vylúčených komúní SIS informovala externých príjemcov o podozreniach z nezákonných postupov pri výkone právomocí na úrovni miestnej samosprávy, ako aj o prípadoch obchodovania s ľuďmi na účel prostitúcie, nútenej práce či o prípadoch úžery, prevádzach a porušovania protipandemických opatrení. Významnou udalosťou v roku 2021 bola septembrová návšteva pápeža Františka v SR. V tejto súvislosti SIS priebežne vyhodnocovala potenciálne bezpečnostné riziká pred jeho návštevou a počas nej, aby včas identifikovala prípadné ohrozenie bezpečnosti účastníkov stretnutí s pápežom Františkom v rámci jeho programu.

Tak ako celá spoločnosť, aj spravodajská činnosť SIS bola v minulom roku naďalej zásadným spôsobom ovplyvnená pandémiou ochorenia COVID-19. Služba sa v rámci svojej spravodajskej a následne aj informačnej činnosti v primeranej miere venovala najmä jej bezpečnostným aspektom. SIS zároveň intenzívne monitorovala a analyzovala opatrenia prijímané v súvislosti s pandémiou v zahraničí a na týždennej báze informovala príjemcov o tých z nich, ktoré sa javili ako najefektívnejšie.

2.2 Ochrana ústavného zriadenia, suverenity a vnútorného poriadku SR

2.2.1 Poškodzovanie hospodárskych záujmov štátu a samosprávy

SIS v roku 2021 odstúpila príjemcom viaceré informácie týkajúce sa strategického projektu dostavby jadrového zariadenia. Bol monitorovaný priebeh dostavby vrátane rizík poškodenia hospodárskych záujmov SR spojených so zvyšovaním nákladov, technickými nedostatkami a predlžovaním termínov dostavby. Služba informovala príjemcov o negatívnych dosahoch opakovaných zlyhaní investora pri dostavbe na spoločnosť s majetkovou účasťou štátu, ako aj na samotnú SR.

Príjemcovia zo zákona boli informovaní o konflikte záujmov člena dozornej rady spoločnosti vlastnenej štátom, ktorý cez nastrčenú osobu riadi a spoluvlastní spoločnosť, ktorá od predmetnej štátnej spoločnosti dostáva finančné príspevky.

Služba odstúpila poznatky o nehospodárnom nakladaní s majetkom štátu na niektorých ministerstvách, resp. v spoločnostiach v ich gescii. SIS zaznamenala podozrenia, že v niektorých prípadoch dochádzalo k machináciám pri verejných obstarávaníach a k zneužitiu finančných prostriedkov štátnej akciovej spoločnosti.

Boli získané informácie o výrazne predražených dodávkach tovarov a služieb na realizáciu projektu propagujúceho SR.

V súvislosti s nehospodárnym nakladaním so štátnym majetkom boli získané informácie o manipulácii verejných obstarávaní týkajúcich sa zásobovania štátu v krízových situáciách, ktoré spočívali v ich účelovom rušení a následnom priamom pridelovaní zákaziek vopred vybraným spoločnostiam.

Služba odstúpila poznatky o podnikateľoch, ktorí v prospech siete spriaznených spoločností dlhodobo zabezpečovali manipulácie verejných obstarávaní špecifických tovarov, ktoré boli vyhlasované štátnymi orgánmi. Využívali pritom svoje kontakty na ministerstvách a iných štátnych orgánoch.

Spravodajská činnosť sa v roku 2021 zameriavala aj na monitorovanie hospodárnosti nakladania s verejnými financiami v rámci rezortu zdravotníctva, pričom boli napríklad získané a následne aj odstúpené informácie o podozreniach, že bola úmyselne znížená hodnota nehnuteľnosti s cieľom znížiť jej predajnú cenu.

Služba informovala príjemcov o aktivitách osôb a subjektov pôsobiacich v segmente zdravotníctva, ktoré boli zapojené do netransparentných obchodov so zdravotníckym materiálom.

▪ Eurofondy

V súvislosti s monitorovaním procesu čerpania eurofondov boli príjemcom zo zákona odstúpené informácie o podnikateľskom subjekte, ktorý dlhodobo prostredníctvom ním ovládaných obchodných spoločností realizoval netransparentné a korupčné aktivity pri čerpaní dotácií z eurofondov poskytnutých Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (PPA). Pri uvedenej ekonomickej trestnej činnosti pravdepodobne dochádzalo ku korumpovaniu pracovníkov PPA.

Zákonným príjemcom bola v súvislosti so zneužívaním dotácií odstúpená informácia poukazujúca na neoprávnený a pravdepodobne aj podhodnotený prevod majetku neziskovej organizácie na funkcionárov predmetnej organizácie. Uvedený majetok bol pôvodne obstaraný z eurofondov.

Služba príjemcov zo zákona informovala aj o podnikateľovi podozrivom z páchania daňových podvodov, ktorý sa prostredníctvom stavebnej spoločnosti v konzorciu s ďalšími zahraničnými subjektmi zúčastňoval na verejných súťažiach týkajúcich sa realizácie štátnych a komunálnych zákaziek na výstavbu alebo modernizáciu dopravnej infraštruktúry či obecnej infraštruktúry, hoci na to nebol dostatočne kvalifikovaný a nemal dostatočné kapacity. Väčšina z predmetných zákaziek bola financovaná z eurofondov. Na neúspechy vo verejných súťažiach reagoval podávaním námietok na Úrad pre verejné obstarávanie, čím boli ohrozené termíny čerpania finančných prostriedkov z eurofondov a termíny realizácie stavebných prác.

2.2.2 Korupcia a klientelizmus

SIS oprávnených zákonných príjemcov informovala o podozreniach z korupčného správania a zneužívania právomoci verejného činiteľa niektorými príslušníkmi PZ, ktorí údajne za úplatok kryli, resp. prehliadali trestnú činnosť a poskytovali utajované informácie neoprávneným osobám, najmä členom podsvetia.

Prípady korupcie boli zaznamenané aj v prostredí miestnej samosprávy, ktorej predstavitelia v niektorých prípadoch zneužívali svoju funkciu na ovplyvňovanie rozhodovacích procesov na im podriadených úradoch so zámerom vlastného obohatenia alebo zaistenia nenáležitých výhod pre im spriaznené osoby.

V rámci odhaľovania ekonomickej kriminality SIS získala spravodajské informácie o trestne stíhanom podnikateľovi, ktorý na krytie svojej trestnej činnosti využíval rozsiahlu sieť kontaktov vrátane sudcov a komerčných právnikov pracujúcich pre štátne inštitúcie.

V oblasti zdravotníctva boli spravodajskou činnosťou získané poznatky o podozreniach týkajúcich sa netransparentných a klientelistických aktivít viacerých funkcionárov štátnej správy, ktorí porušovali povinnosti pri správe cudzieho majetku. Služba zákonných príjemcov informovala o aktivitách občianskeho združenia, ktoré napáda investičné zámery na celom území SR a účelovo zdržiava povoľovacie procesy na výstavbu rôznych objektov s cieľom získať finančný príspevok od stavebníkov, resp. investorov.

V roku 2021 SIS získala, spracovala a odstúpila viaceré poznatky súvisiace s korupciou a snahou štátnych zamestnancov dosiahnuť osobný prospech v súvislosti s podnikateľskými aktivitami v oblasti odpadového hospodárstva.

Bolo takisto zistené, že vysokí predstavitelia jednej z miestnych samospráv za úplatky dlhodobo zabezpečovali predaj mestských bytov do súkromného vlastníctva za neprímerane nízke ceny.

2.2.3 Colné, daňové a finančné podvody

SIS naďalej aktívne venovala pozornosť odhaľovaniu daňových podvodov, najmä tých, ktoré boli páchané s využitím rozsiahlych sietí spoločností. Príjemcom boli odstúpené poznatky o organizátorovi daňových podvodov, ktorý v minulosti využíval rozsiahlu sieť spoločností s nastrčenými konateľmi a vlastníkmi, tzv. bielymi koňmi. Predmetná osoba udržiavala kontakty

s funkcionármi PZ a ich prostredníctvom údajne ovplyvňovala vyšetovanie páchanej daňovej trestnej činnosti.

Odstúpené boli aj informácie o ďalšom podnikateľovi, ktorý riadil sieť obchodných spoločností s dosadenými nastrčenými konateľmi a majiteľmi, prostredníctvom ktorých páchal ekonomickú trestnú činnosť, predovšetkým daňové podvody. Pri jej páchaní pravdepodobne spolupracoval so zamestnancami finančnej správy a s krytím nelegálnych aktivít mu údajne pomáhali aj príslušníci PZ.

Získané boli tiež informácie o krytí daňových podvodov bývalým vysokým funkcionárom Finančnej správy. Spoločnosť, ktorá páchala predmetné daňové podvody, ovládal významný predstaviteľ zločineckej skupiny pôsobiacej v SR. Ten prostredníctvom svojho kontaktu vo finančnej správe v rokoch 2019 až 2020 údajne ovplyvňoval daňové kontroly v obchodnej spoločnosti, ktorú ovládal.

Boli odstúpené aj informácie o podnikateľovi, ktorý páchal ekonomickú trestnú činnosť predovšetkým v oblasti daňových podvodov a neoprávnených čerpaní dotácií z Pôdohospodárskej platobnej agentúry prostredníctvom siete obchodných spoločností.

Získané boli takisto poznatky o obchodnej spoločnosti, ktorú vlastní bývalý vysoký predstaviteľ jedného z ministerstiev SR. Predmetná spoločnosť si neoprávnene uplatnila vyplatenie nadmerného odpočtu DPH. Na kontrolu oprávnenosti predmetného nadmerného odpočtu DPH mali dosah vtedajší funkcionári Finančnej správy.

SIS v hodnotenom období pokračovala v spolupráci s partnerskými spravodajskými službami, ktorá bola zameraná na odhaľovanie ekonomickej trestnej činnosti, identifikáciu podozrivých obchodných operácií a boj proti daňovým podvodom na medzinárodnej úrovni, ktoré organizovali zločinecké skupiny.

2.2.4 Poškodzovanie životného prostredia a environmentálna kriminalita

V súvislosti s environmentálnou kriminalitou a poškodzovaním životného prostredia SIS v roku 2021 získala a odstúpila príslušným štátnym orgánom SR poznatky o nelegálnych skládkach nebezpečných odpadov, o nelegálnej likvidácii nebezpečného odpadu, o nelegálnom nakladaní s nebezpečnými odpadmi z chemickej výroby, o nelegálnom vypúšťaní nevyčistených odpadových vôd z priemyselného parku do vodného toku, o úmyselnom skresľovaní nameraných údajov o nameraných koncentráciách látok nebezpečných pre ľudské zdravie a životné prostredie, o podozreniach z korupcie v regionálnych štruktúrach štátnej správy majúcej v kompetencii ochranu životného prostredia, o podozreniach z korupcie a vydierania v ústrednom orgáne štátnej správy, o ohrozovaní životného prostredia a zdravia obyvateľov výrobnou činnosťou bez potrebných povolení a o nečinnosti príslušných orgánov verejnej správy.

2.2.5 Nelegálny obchod s výrobkami obranného priemyslu a proliferácia materiálov s dvojakým použitím

SIS sa v oblasti kontroly exportu a nakladania s citlivými tovarmi v roku 2021 prioritne venovala získavaniu informácií týkajúcich sa obchodovania s výrobkami obranného priemyslu (VOP), proliferácie položiek s dvojakým použitím a exportov tovarov, ktoré by mohli byť zneužitú pri vývoji a výrobe zbraní hromadného ničenia a problematiky zbraní kategórie D. Získané informácie boli okrem príslušných štátnych orgánov SR v niektorých prípadoch odstúpené aj partnerským spravodajským službám.

Spravodajská pozornosť služby sa sústredila na monitorovanie transferov a exportov VOP do zahraničia a na ich bezpečné uskladnenie v priestoroch slovenských spoločností. Predmetom spravodajského monitorovania boli viaceré obchody, v súvislosti s ktorými bolo potrebné preveriť koncového používateľa tovaru, ako aj jeho využitie. Zároveň bolo preverované dodržiavanie antirexportnej doložky, ktorá si na VOP uplatnil dodávateľ. V tejto súvislosti bolo vo viacerých prípadoch zistené, že licencovaný tovar bol predávaný medzi viacerými slovenskými subjektmi a následne bol bez súhlasu krajiny dodávateľa po častiach transferovaný do inej členskej krajiny EÚ, pravdepodobne s cieľovou destináciou mimo EÚ.

SIS sa podieľala na činnosti Pracovnej skupiny pre vývoz konvenčných zbraní (COARM) pri EÚ, ktorá posudzuje výnimky z reštriktívnych opatrení proti Ruskej federácii, prijaté Rozhodnutím Rady EÚ č. 2014/512/SZBP z 31. 7. 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie RF, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine.

SIS sa podieľala na previerkach bezpečnostnej spoľahlivosti subjektov, ktoré v SR disponujú povolením na obchodovanie s VOP, resp. si podali žiadosť o jeho vydanie. Príjemcom zo zákona tak boli odstúpené informácie, ktoré poukazovali na rizikovosť niektorých subjektov. Predmetom spravodajského záujmu boli aj slovenské fyzické osoby, ktoré sa pravdepodobne angažovali v obchodoch s VOP, ale predmetné aktivity realizovali bez príslušného povolenia a v iných štátoch.

V roku 2021 SIS zaujala stanovisko k 915 žiadostiam o vydanie licencií na zahraničnú obchodnú činnosť s VOP a k 94 žiadostiam v súvislosti s obchodmi s určenými výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov. SIS sa vyjadrila aj k trom žiadostiam o vydanie povolenia na prepravu a vývoz položiek s dvojakým použitím. SIS v predmetnej súvislosti v hodnotenom období spolupracovala s viacerými partnerskými spravodajskými službami, pričom bola posilnená spolupráca nielen v oblasti obchodovania s VOP, ale aj v oblasti monitorovania problematiky podozrivých finančných transakcií.

V priebehu roka 2021 bola realizovaná spolupráca so zahraničnými spravodajskými službami, ako aj s vybranými slovenskými štátnymi orgánmi v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím. Spolupráca s uvedenými subjektmi zároveň prebiehala aj v rámci kontroly rôznych komponentov, prístrojov, strojov, zariadení a know-how, ktoré síce z formálneho hľadiska

nespadajú do položiek s dvojakým použitím, no z dôvodu členstva SR vo viacerých kontrolných režimoch, ktoré predpokladajú striktnú kontrolu tovarov určených rizikovým subjektom, je takáto kontrola odôvodnená a čoraz potrebnejšia.

SIS v SR zaznamenala viacero aktivít smerujúcich k podpore ruského obranného priemyslu. V predmetnej súvislosti boli vyhodnotené ako problematické aj niektoré prípady obchodovania s položkami s dvojakým použitím a kontrolovanými tovarmi. SIS sa aktívne zapojila do procesu, ktorý má smerovať k zmenám zákonov regulujúcich oblasť proliferácie, keďže existujúca právna úprava v SR je v súčasnosti na medzinárodnej úrovni hodnotená ako nedostatočná.

Spravodajská pozornosť služby je už dlhodobo venovaná problematike obchodovania a nadobúdania zbraní kategórie D. V uvedenej oblasti SIS naďalej spolupracovala s Prezídium PZ a partnerskými spravodajskými službami a aktívne sa zapájala do novelizačného procesu zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive.

2.2.6 Ohrozenie surovinovej a energetickej bezpečnosti SR

V priebehu roka 2021 bola pozornosť SIS venovaná aj získavaniu a vyhodnocovaniu informácií o udalostiach spôsobilých ovplyvniť zabezpečenie spoľahlivých a plynulých dodávok strategických energetických surovín do SR. V predmetnej súvislosti bola analyzovaná stratégia RF v oblasti produkcie a vývozu plynu, najmä skvapalneného zemného plynu (LNG), keďže RF sa v najbližších 15 rokoch plánuje výrazne zamerať na rozvoj tohto segmentu. Cieľom RF je takmer zdvojnásobenie exportného potenciálu a diverzifikácia exportných trhov v smere do Ázie. Súčasná produkčná báza na LNG je sústredená najmä v arktickej oblasti na polostrove Jamal, odkiaľ vedú plynové potrubia pre európskych a v budúcnosti veľmi pravdepodobne aj pre čínskych zákazníkov.

Služba zákonným príjemcom odstúpila informácie o stave zásob zemného plynu v Európe, o príčinách enormného rastu cien energií a o celkovej situácii na európskom trhu s plynom vrátane predikcie možného budúceho vývoja.

V oblasti energetickej bezpečnosti SIS pozorne sledovala vývoj projektu plynovodu Nord Stream 2 a s ním súvisiace aktivity vybraných zahraničných aktérov.

Predmetom záujmu SIS bola nepriaznivá situácia v energetickom sektore Ukrajiny v dôsledku nedostatočných zásob uhlia a plynu na výrobu tepla a elektriny v ukrajinských tepelných elektrárnach pred zimnou vykurovacou sezónou 2021/2022 a z toho vyplývajúca snaha Ukrajiny o pripojenie do systému energetickej solidarity EÚ v oblasti plynu.

Služba venovala pozornosť aj elektroenergetike, najmä možným masívnym výpadkom dodávok elektrickej energie, tzv. blackoutom, v priestore EÚ a prípadným dôsledkom takéhoto stavu pre SR.

V súvislosti s narastajúcim napätím medzi Západom a RF SIS v hodnotenom období analyzovala možné dôsledky prípadného vážneho zhoršenia bilaterálnych vzťahov s RF pre strategické spoločnosti v SR pôsobiace v energetickej oblasti, ktoré tvoria súčasť kritickej infraštruktúry štátu.

2.3 Ochrana strategických zahraničných záujmov SR

2.3.1 Faktory ovplyvňujúce politickú stabilitu a bezpečnosť v Európe

- Ruská federácia

SIS venovala zvýšenú pozornosť vnútropolitickému vývoju v RF a jej aktivitám v postsovietskom priestore, predovšetkým jej politickému, ekonomickému a vojenskému nátlaku na Ukrajinu a postupnému zvyšovaniu závislosti Bieloruska od RF. Informovala o hybridnom pôsobení RF v štátoch EÚ a sledovala priebeh pandémie ochorenia COVID-19 v RF a jej využívanie na propagandistické ciele.

SIS monitorovala proces demontáže občianskej spoločnosti, ktorý vyvrcholil v roku 2021. Bola prijatá séria zákonov a bolo vydaných viacero súdnych rozhodnutí, ktoré viedli k zákazu alebo faktickému ukončeniu činnosti veľkej časti nezávislých médií a organizácií tzv. nesytemovej (režimu kritickej) opozície vrátane štruktúr spojených s opozičným politikom Alexejom Navalným, ktorý bol v januári 2021 po návrate z liečenia v Nemecku zadržaný a uväznený. Pokračovalo zastrašovanie, finančné postihy a zatýkanie opozičných aktivistov. Občianska opozícia v RF v súčasnosti prakticky neexistuje.

SIS analyzovala najdôležitejšiu vnútropolitickú udalosť roka – parlamentné a regionálne voľby, ich prípravu, priebeh a výsledky. Celý volebný proces od výberu kandidátov cez predvolebnú kampaň až po samotný priebeh volieb bol efektívne kontrolovaný vládnucim režimom. Takýto postup umožnil zachovať ústavnú väčšinu pre vládnú stranu Jednotné Rusko, rovnako ako aj výlučné zastúpenie prorežimových strán v dolnej komore parlamentu – Štátnej Dume.

V zahraničnopolitickej oblasti SIS príjemcov upozornila na čoraz asertívnejšie presadzovanie RF v Bielorusku a na Ukrajine. Súčasťou predmetného trendu bolo vytvorenie právneho rámca pre ruský silový zásah v Bielorusku, ako aj príprava dohody o 28 zväzových programoch, ktoré by mali viesť k harmonizácii makroekonomickej a monetárnej politiky oboch štátov a vyústiť do faktickej ekonomickej závislosti Bieloruska od RF. V hodnotenom období sa posilnili pozície bieloruského prezidenta Alexandra Lukašenka, ktorému sa aj za použitia násilných metód podarilo zlomiť odpor opozície. Bieloruská spoločnosť však naďalej zostala polarizovaná v jej politických preferenciách.

SIS monitorovala napätie na rusko-ukrajinskej hranici v apríli 2021 a na konci roka 2021 a hodnotila ho ako doteraz bezprecedentný spôsob nátlaku na Ukrajinu, USA a NATO. Prípadný vojenský zásah ruských ozbrojených síl na území Ukrajiny vtedy SIS vyhodnotila ako akt, ktorý by mal vážne bezpečnostné aj ekonomické následky pre SR.

▪ Ukrajina

SIS monitorovala vývoj situácie na Ukrajine vrátane území separatistických, tzv. ľudových republík Doneckej a Luhanskej (DLR a LLR) a anektovaného Krymu. V hodnotenom období sa služba zamerala predovšetkým na dynamiku vnútropolitických procesov a vzťahy medzi vládou a oligarchami. Prezident Volodymyr Zelenskyj si viacerými prijímanými opatreniami pripravoval podmienky na opätovnú kandidatúru. Vývoj na vnútro politickej scéne poznačenej pomalým tempom reforiem a pretrvávajúcou korupciou do značnej miery ovplyvňovali prezidentove snahy o koncentráciu moci v jeho rukách. To okrem iného viedlo k viacerým personálnym zmenám vo vláde aj v regiónoch. Vďaka častým personálnym zmenám na kľúčových postoch vo vláde a vo vedení štátnych podnikov sa prezidentovi darilo odolávať tlaku politických oponentov. Dôležitým mocenským nástrojom na presadzovanie vplyvu prezidenta a jeho najbližších spolupracovníkov sa stala Rada pre národnú bezpečnosť a obranu. Napriek viacerým opatreniam vrátane prípravy zákona o deoligarchizácii naďalej pretrvával veľký vplyv oligarchov na ukrajinskú vnútro politickú scénu.

SIS sledovala a vyhodnocovala vývoj situácie v Zakarpatskej oblasti, ktorá bezprostredne susedí so SR. V hodnotenom období nastali v predmetnom regióne zmeny v rozložení mocenských síl, ktoré vyústili do odvolania predsedu regionálneho parlamentu a gubernátora.

V súvislosti s napätím vo vzťahoch RF a Ukrajiny služba priebežne monitorovala bezpečnostnú situáciu na východe Ukrajiny, ale aj v širšom regióne Čierneho mora. Zamerala sa aj na dianie v DLR a LLR a upozornila na ich zámer hlbšie sa ekonomicky integrovať, pričom avizované zmeny s vysokou pravdepodobnosťou iniciovala RF. Hlavným externým faktorom destabilizácie situácie na Ukrajine v hodnotenom období zostávalo pretrvávajúce zasahovanie RF do jej vnútorných záležitostí.

2.3.2 Vývoj v regiónoch s potenciálnym vplyvom na bezpečnosť SR

SIS naďalej sledovala situáciu na západnom Balkáne, najmä vzhľadom na eurointegračné úsilie štátov regiónu a pretrvávajúce problémy spôsobené predovšetkým zlými medzietnickými vzťahmi a politickou nestabilitou. Tieto problémy boli v krajinách predmetného regiónu prehlbované vysokou mierou korupcie. Nestabilita v regióne mala v hodnotenom období tendenciu prehlbovať sa, čo súviselo aj so stagnáciou eurointegračného procesu v regióne a posilňovaním vplyvu externých aktérov. Pokusy o ovplyvňovanie politicko-bezpečnostnej situácie boli zaznamenané najmä zo strany RF a Číny. Situáciu v regióne v roku 2021 negatívne ovplyvňovala pretrvávajúca epidémia ochorenia COVID-19.

V Sýrii sa SIS zamerala na vnútro štátny a regionálny dosah prebiehajúceho občianskeho konfliktu a na ovplyvňovanie vývoja v krajine tretími štátmi. Z vojenského hľadiska bola situácia relatívne stabilizovaná a aktéri konfliktu nateraz dosiahli svoje možné maximum. Ostré spory medzi sýrskym režimom a Tureckom vyvolávala tzv. deeskalačná zóna v provincii Idlib na severozápade krajiny, ktorú sa sýrsky režim snažil s ruskou vojenskou pomocou získať pod kontrolu, pretože sa nachádza v blízkosti kľúčovej cestnej komunikácie. Vláda prezidenta Bašára al-Assada po víťazných voľbách v máji 2021 nedokázala zvrátiť pokračujúci prepád

životných podmienok obyvateľstva a kritická sociálno-ekonomická situácia v krajine zostáva významným motivačným faktorom migrácie z krajiny a prekážkou (spoločne s pokračujúcimi represiami voči opozícii) návratu sýrskych utečencov. Vedenie krajiny nepristúpilo k žiadnym politickým ústupkom smerom k vybudovaniu inkluzívnej vlády, ktoré by viedli k uvoľneniu hospodárskych sankcií uvalených na sýrsky režim.

Pretrvával nepriaznivý vývoj situácie v Libanone, kde napriek dlho očakávanému zostaveniu novej vlády pod vedením Nadžíba Míqátího v septembri 2021 nedošlo k výraznejším politickým zmenám a ekonomickým reformám v krajine a aj naďalej sa prehľbovala sociálno-ekonomická kríza. Libanonská spoločnosť fungovala v krízovom režime, obyvateľstvu čiastočne poskytovali pomoc politické strany, ktoré si tak uchovávali podporu v rámci svojich voličských základní aj počas prebiehajúcej krízy. Dlhotrvajúca hlboká ekonomická kríza má potenciál eskalovať existujúce konfesijné konflikty v krajine.

SIS sa venovala aj situácii v Izraeli a na Palestínskych územiach. Napätie medzi Izraelom a palestínskym hnutím Hamás kontrolujúcim Pásmo Gazy prerástlo v máji 2021 do otvoreného vojenského konfliktu. Boli zaznamenané nové prvky v taktike Hamásu, ktoré zvýšili efektivitu jeho vojenských akcií a sekundárne viedli aj k zvýšeniu jeho popularity na Západnom brehu Jordánu na úkor Palestínskej samosprávy a jej prezidenta Mahmúda Abbása. Uvedené zmeny však nemali potenciál zásadne zmeniť pomer síl medzi palestínskymi ozbrojenými organizáciami a Izraelom.

V Iráne služba analyzovala výsledky prezidentských volieb z 18. 6. 2021 a vplyv víťazstva konzervatívca Ebráhíma Raísího na charakter teokratického režimu a zahraničnopolitické smerovanie krajiny, najmä na vzťahy so Západom. Vývoj predvolebnej situácie a zasahovanie režimu do výberu kandidátov v konečnom dôsledku zabezpečili volebné víťazstvo E. Raísího. Monitorovanou témou bola aj iránska zahraničná politika, kde sa služba venovala regionálnemu postaveniu Iránu, aktivitám proiránskych proxy skupín v štátoch regiónu, narastajúcemu napätiu vo vzťahu k Izraelu a k štátom Perzského zálivu, ako aj vzťahom Iránu s hnutím Taliban.

Podstatnou témou z hľadiska záujmov európskych štátov bol vývoj týkajúci sa obnovenia zmluvy o iránskom jadrovom programe (Joint Comprehensive Plan of Action, JCPOA). Služba monitorovala snahy Iránu o obchádzanie sankcií a o obstarávanie technológií dvojakého použitia zo štátov EÚ vrátane vojenských materiálov, aktivity súvisiace so snahou osôb spriaznených s iránskym režimom o realizáciu investícií v štátoch EÚ za použitia finančných prostriedkov nejasného pôvodu, ako aj neoficiálne obchodovanie s ropou a petrochemickými produktmi.

V Egypte pokračovala stabilizácia režimu Abd al-Fattáha as-Sísího. Opatrenia vlády proti opozícii a dôsledná kontrola mediálneho priestoru výrazne oslabili, resp. úplne eliminovali nielen Moslimské bratstvo, ale aj všetky relevantné alternatívne štruktúry, najmä opozičné politické strany, nezávislé únie a mládežnícke organizácie. V kontexte uvedeného sa v hodnotenom období výrazne znížil potenciál prípadných protivládnych protestov. Všeobecná

ekonomická kríza vo svete vyvolaná pandémiou ochorenia COVID-19 negatívne ovplyvnila už aj tak zlú ekonomickú situáciu v krajine, pričom najviac boli zasiahnuté cestovný ruch a zahraničné investície.

SIS monitorovala vývoj situácie v Líbyi s dôrazom na politický proces pod záštitou OSN, ktorý nadviazal na dohodu o prímerí medzi znepriatelenými líbyjskými stranami z októbra 2020. Cieľom procesu malo byť uskutočnenie parlamentných a prezidentských volieb v decembri 2021, ktoré však boli podľa očakávaní odložené. SIS venovala zvýšenú pozornosť záujmom a cieľom kľúčových zahraničných aktérov – Turecka, Ruska a Egypta – v Líbyi, ako aj bezpečnostným implikáciám vývoja situácie v krajine a ich potenciálnym dopadom na EÚ.

V oblasti afrického Sahelu sa SIS sústredila na aktivity teroristických skupín, primárne regionálnych odnoží Daesh a al-Qáidy operujúcich na hraničnom území Mali, Burkiny Faso a Nigeru. Džihádisti v priebehu roka 2021 rozšírili svoj operačný priestor v Mali a v Burkina Faso, pričom predmetné zhoršenie bezpečnostnej situácie malo dosah aj na politickú stabilitu. Naakumulované bezpečnostné, sociálne a ekonomické problémy v Mali výrazne komplikovali politickú tranzíciu krajiny od vojenského režimu k civilnej vláde. Zhoršenie vzťahov Mali so západnými štátmi – prispievateľmi do Multidimenzionálnej integrovanej stabilizačnej misie OSN (MINUSMA) – viedlo k postupnému sťahovaniu jej európskych príslušníkov, čo ohrozilo efektivitu celej misie. Zintenzívňujúce sa teroristické aktivity v Saheli doteraz nemali výraznejší presah na územie európskych štátov.

V súvislosti s odchodom spojeneckých jednotiek a prevzatím moci hnutím Taliban SIS monitorovala a vyhodnocovala politickú a bezpečnostnú situáciu v Afganistane. Zvýšený dôraz bol kladený najmä na vplyv zmeny režimu na bezpečnostnú situáciu v Afganistane a ďalšie možné destabilizačné faktory, ako sú spory medzi jednotlivými krajinami regiónu, radikalizácia miestnych obyvateľov a nárast počtu ilegálnych migrantov.

V Číne si prezident Si Ťin-pching realizovanými politickými reformami posilňoval svoje mocenské postavenie. Čínske vedenie naďalej využívalo pandémiu ochorenia COVID-19 na posilnenie svojich vplyvových aktivít. Pandemická situácia výraznou mierou ovplyvnila rozvoj budovania tzv. inteligentných miest, pričom Čína tento svoj koncept ponúkala ako súčasť protipandemických opatrení aj pri expanzii do zahraničia. Budovanie čínskych inteligentných miest v zahraničí možno považovať za systematickú, centrálnu koordinovanú vplyvovú aktivitu čínskeho režimu zameranú na vývoz čínskeho modelu riadenia a kontroly spoločnosti. Po zmene politického vedenia v Afganistane čínska strana prejavila záujem o spoluprácu s Afganistanom pod súčasným vedením Talibanu s cieľom stabilizovať bezpečnostnú situáciu v Afganistane a v celom stredoázijskom regióne a vytvoriť tak podmienky na realizáciu svojich viacerých už existujúcich, ale aj budúcich ekonomických projektov.

3. Spolupráca so štátnymi orgánmi a plnenie informačnej povinnosti

3.1 Spolupráca so štátnymi orgánmi

Napriek určitým obmedzeniam, ktoré súviseli s protipandemickými opatreniami, SIS v roku 2021 pokračovala v intenzívnej spolupráci s viacerými ústrednými orgánmi štátnej správy, ako aj s ďalšími štátnymi úradmi a inštitúciami SR. Určení príslušníci SIS sa podieľali na činnosti viacerých národných expertných skupín na medzirezortnej úrovni zriadených na riešenie konkrétnych úloh týkajúcich sa bezpečnosti SR.

Prostredníctvom oficiálnych vonkajších služobných stykov prebiehala aktívna spolupráca SIS najmä s Kanceláriou Národnej rady SR, Kanceláriou prezidenta SR, Úradom vlády SR, ústrednými orgánmi štátnej správy, ako aj s ďalšími štátnymi úradmi a inštitúciami SR. SIS v rámci medzirezortnej spolupráce aktívne participovala na činnosti viacerých národných expertných skupín zriadených na riešenie úloh v oblasti boja proti terorizmu, nelegálnej migrácii, extrémizmu, organizovaného zločinu, ako aj bezpečnosti jadrových zariadení.

S Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Národným bezpečnostným úradom (NBÚ) a Ministerstvom dopravy a výstavby SR bola realizovaná spolupráca najmä v problematike zabezpečenia kybernetickej bezpečnosti, ako aj v iných oblastiach patriacich do pôsobnosti uvedených orgánov. SIS naďalej spolupracovala s MZVEZ SR s cieľom dosiahnuť požadovaný stupeň fyzickej a objektovej bezpečnosti jeho jednotlivých objektov. Nosným predmetom spolupráce s Ministerstvom vnútra (MV) SR bola problematika sprístupňovania požadovaných informácií a údajov pre potreby plnenia úloh SIS, ako aj spolupráca v oblasti sledovania osôb a vecí.

SIS priebežne spolupracovala s viacerými ďalšími štátnymi orgánmi SR a ich organizačnými zložkami, napríklad s Úradom inšpekčnej služby MV SR, ktorému boli na základe jeho dožiadania odstúpené informácie získané v rámci výkonu spravodajskej činnosti.

SIS sa v hodnotenom období podieľala na zabezpečení viacerých významných podujatí, z ktorých možno vyzdvihnúť napríklad návštevu pápeža Františka na území SR v septembri 2021.

SIS plnila úlohy stanovené v národných, strategických a koncepčných dokumentoch, napríklad v Koncepcii boja proti radikalizácii a extrémizmu do roku 2024 a Národnom akčnom pláne boja proti terorizmu na roky 2019 – 2022.

3.2 Previerky personálnej a priemyselnej bezpečnosti a ďalšie previerkové činnosti pre externých žiadateľov

- **Previerky personálnej a priemyselnej bezpečnosti**

V roku 2021 sa SIS podieľala na procese výkonu bezpečnostných previerok vykonávaných NBÚ, Vojenským spravodajstvom (VS) a PZ. Informácie o bezpečnostnej spoľahlivosti

navrhovaných osôb a podnikateľov boli príslušným žiadateľom poskytované v rozsahu ustanovenom zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poskytovaním vyjadrení na základe žiadostí Úradu súkromných bezpečnostných služieb (ÚSBS) Prezídia PZ MV SR a krajských riaditeľstiev PZ SIS participovala na procese posudzovania spoľahlivosti osôb preverovaných podľa § 14 ods. 4 zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) a poskytovaním vyjadrení na základe žiadostí Dopravného úradu (DÚ; divízia civilného letectva) sa služba podieľala aj na procese posudzovania spoľahlivosti osôb preverovaných podľa § 34a ods. 5 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

SIS taktiež poskytovala vyjadrenia Ministerstvu hospodárstva (MH) SR podľa § 5 ods. 2 a 4 zákona č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti so žiadosťami spoločností o vydanie povolenia na obchodovanie a sprostredkovateľskú činnosť s výrobkami obranného priemyslu.

Tabuľka: Prehľad vybavených žiadostí v súvislosti s preverkami podľa osobitných predpisov v roku 2021

Personálna a priemyselná bezpečnosť (pre NBÚ a VS)	7 047
Spoľahlivosť osôb preverovaných podľa osobitných predpisov (USBS, KR PZ a DÚ SR)	1 090
Obranný priemysel – povolenia na obchodovanie s VOP (pre MH SR)	35
Celkový počet	8 172

- Previerky žiadateľov o azyl, pobyt a občianstvo

V rámci spolupráce s Migračným úradom MV SR a Úradom hraničnej a cudzineckej polície (ÚHCP) Prezídia PZ SR SIS v roku 2021 celkovo vykonala administratívne previerky 39 250 žiadateľov – cudzích štátnych príslušníkov z tretích krajín.

Na základe žiadostí Migračného úradu MV SR v zmysle § 19a ods. 9 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonala administratívne previerky 384 žiadateľov, nesúhlasila s udelením azylu, resp. s predĺžením doplnkovej ochrany pre jedného žiadateľa.

Na základe žiadostí ÚHCP Prezídia PZ SR v zmysle § 125 ods. 6 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov uskutočnila SIS administratívne previerky 38 866 žiadateľov, pričom nesúhlasila s udelením pobytu pre 35 žiadateľov.

SIS spolupracovala so sekciou verejnej správy MV SR na vybavovaní agendy žiadostí o udelenie štátneho občianstva SR, pričom v tejto súvislosti v roku 2021 prijala 485 žiadostí. Na základe vykonaných previerok SIS poskytla kladné stanovisko k 396 nerizikovým žiadateľom a k ôsmim žiadateľom neodporučila udeliť štátne občianstvo SR.

- Plnenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti u sudcov a kandidátov na sudcov

SIS participovala na procese výkonu dohľadu nad spĺňaním predpokladov sudcovskej spôsobilosti u sudcov a kandidátov na sudcov týkajúcich sa obchodných, majetkových alebo finančných vzťahoch s osobami z prostredia organizovaného zločinu, vykonávaných Súdnu radou SR. Požadované informácie boli žiadateľovi poskytované v zmysle § 27hb ods. 2 zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Previerky pre MZVEZ SR

Na základe platného Vykonávacieho protokolu k zmluve medzi SIS a MZVEZ SR o vzájomnej spolupráci SIS preverovala viaceré druhy subjektov. Zasielala stanoviská k osobám, ktoré majú byť prijaté ako miestne sily na zastupiteľských úradoch SR a generálnych konzulátoch SR v zahraničí, stanoviská k udeleniu agremán pre navrhovaných mimoriadnych a splnomocnených veľvyslancov pre SR, zasielala stanoviská k vymenovaniu honorárnych konzulárnych úradníkov na konzulárnych úradoch iných krajín pre SR a na konzulárnych úradoch SR v zahraničí a preverovala zahraničných novinárov žiadajúcich o udelenie alebo predĺženie akreditácie v SR. V roku 2021 SIS zaujala stanovisko k 124 preverovaným osobám.

- Previerky pre medzinárodné organizácie

Na základe záväzku vyplývajúceho pre SR z jej členstva v EÚ a NATO preveruje SIS pre Bezpečnostné riaditeľstvo Európskej komisie (European Commission Security Directorate, ECSD) v Bruseli rôzne subjekty a selektory a zasiela stanoviská k akreditáciám členov stálych misií krajín a školiacich programov. Pre Bezpečnostný úrad NATO (NOS NATO) preveruje kandidátov na určité pozície a zasiela aj stanoviská k ich vymenúvaniu do funkcií. V roku 2021 služba v predmetnej súvislosti zaujala stanovisko k 175 subjektom.

- Previerky pre medzinárodné spravodajské platformy a partnerské spravodajské služby

SIS plnila úlohy vyplývajúce z jej členstva v multilaterálnych platformách, vybavovala žiadosti partnerských spravodajských služieb a poskytovala im informácie s cieľom eliminovať aktivity ohrozujúce bezpečnosť jednotlivých krajín. Týkalo sa to predovšetkým týchto problematík: extrémizmus, aktivity cudzích spravodajských služieb, boj proti terorizmu a nelegálnej migrácii, proliferácia a organizovaný zločin.

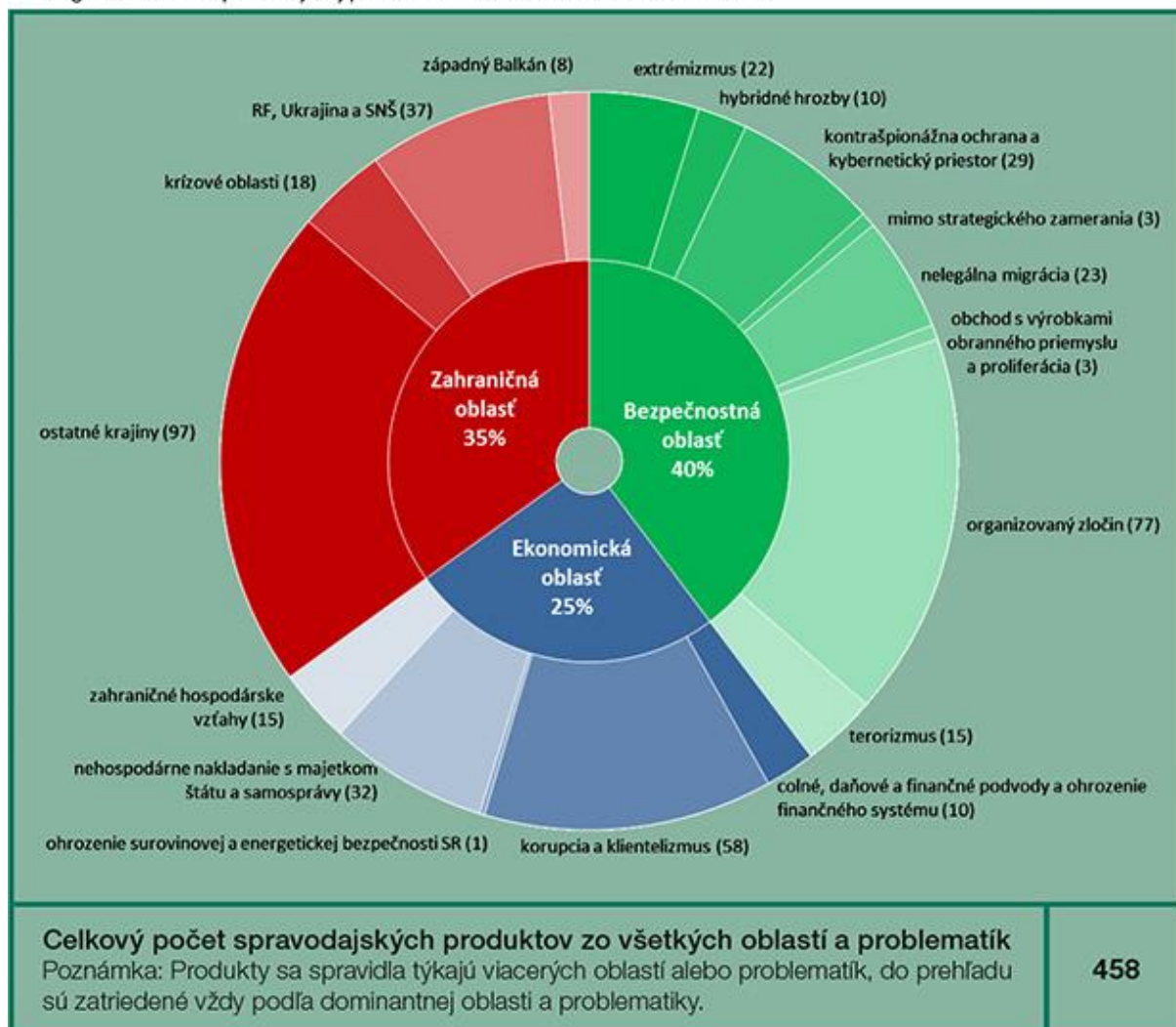
3.3 Spravodajská produkcia pre externých príjemcov

V oblastiach strategického zamerania SIS v roku 2021 vypracovala pre externých príjemcov celkovo 458 spravodajských produktov, z toho 182 v bezpečnostnej oblasti (40 %), 116 v ekonomickej oblasti (25 %) a 160 v zahraničnopolitickej oblasti (35 %).

Tabuľka: Prehľad spravodajskej produkcie v období od 1. 1. do 31. 12. 2021

Prehľad podľa oblastí a problematik Strategického zamerania SIS	Spolu
Bezpečnostná oblasť	182
extrémizmus	22
organizovaný zločin	77
terorizmus	15
nelegálna migrácia	23
obchod s výrobkami obranného priemyslu a proliferácia	3
kontrašpionážna ochrana a kybernetický priestor	29
hybridné hrozby	10
mimo strategického zamerania	3
Ekonomická oblasť	116
colné, daňové a finančné podvody a ohrozenie finančného systému	10
nehospodárne nakladanie s majetkom štátu a samosprávy	32
zahraničné hospodárske vzťahy	15
korupcia a klientelizmus	58
ohrozenie surovinovej a energetickej bezpečnosti SR	1
Zahraničná oblasť	160
krízové oblasti	18
RF, Ukrajina a SNŠ	37
západný Balkán	8
ostatné krajiny	97

Diagram: Prehľad spravodajskej produkcie v období od 1. 1. do 31. 12. 2021

Keďže väčšina z predmetných 458 spravodajských produktov bola zasielaná viac ako jednému príjemcovi, SIS v roku 2021 spolu distribuovala 1 409 exemplárov (výtlačkov) informácií. Celkovo SIS v hodnotenom období expedovala príjemcom zo zákona v bezpečnostnej problematike 565 exemplárov informácií, 279 exemplárov v ekonomickej oblasti a 565 exemplárov informácií sa týkalo zahraničnopolitických tém.

Najčastejším príjemcom spravodajských produktov SIS v roku 2021 bol minister vnútra, ktorému bolo celkovo odstúpených 190 informácií. Nasledoval prezident PZ so 176 produktami. Obaja uvedení príjemcovia dostávali najmä informácie týkajúce sa bezpečnostnej oblasti.

Predsedovi vlády SR SIS v roku 2021 zaslala 161 spravodajských produktov, prezidentke SR 130 spravodajských produktov a predsedovi Národnej rady SR 132 spravodajských produktov. Táto skupina príjemcov – najvyšších ústavných činiteľov – sa v rámci SIS označuje aj ako 3P a množstvo spravodajských produktov je súčasne zasielaných všetkým trom.

Významnými příjemci informací zo SIS boli v roku 2021 aj MZVEZ SR (123), VS (90) a minister obrany SR (87).

Tabuľka: Prehľad spravodajskej produkcie v období od 1. 1. do 31. 12. 2021

Prehľad podľa externých príjemcov Poznámka: produkty majú spravidla viac príjemcov	Bezpečnostná oblasť	Ekonomická oblasť	Zahraničná oblasť	Spolu
Prezident SR	32	13	85	130
Predseda NR SR	30	21	81	132
Predseda vlády SR	39	38	84	161
Podpredseda vlády SR	1			1
Ministerstvo financií SR	3	4	5	12
Ministerstvo hospodárstva SR	4	28	5	37
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	3	6	2	11
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	10		2	12
Ministerstvo kultúry SR	6		4	10
Ministerstvo obrany SR	27	4	56	87
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	1	3	2	6
Ministerstvo spravodlivosti SR	2	3	2	7
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	8		7	15
Ministerstvo vnútra SR	137	49	4	190
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	26	12	85	123
Ministerstvo zdravotníctva SR	9	7	50	66
Ministerstvo životného prostredia SR	6	5	1	12
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	6		13	19
Vojenské spravodajstvo	21	2	67	90
Prezident Finančného riaditeľstva SR	2	2		4
Sekcia daňová finančného riaditeľstva SR	1			1
Kriminálny úrad finančnej správy	3	3		6
Zbor väzenskej a justičnej stráže SR	2			2
Úrad pre ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií MV SR	1			1
Úrad inšpekčnej služby MV SR	6	10		16
Úrad hraničnej a cudzineckej polície PZ	6			6
Prezident Policajného zboru	133	43		176
Národná kriminálna agentúra P PZ	11	5	9	25
Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP PPZ	1			1
Národná banka Slovenska	1	1		2
Najvyšší kontrolný úrad SR	1	1		2
Predseda Hlavného banského úradu	1	1		2
Úrad pre verejné obstarávanie		1		1
Národný bezpečnostný úrad	16	4	1	21
Generálna prokuratúra SR	7	10		17
Špeciálna prokuratúra	1	3		4
Rada pre vysielanie a retransmisiu	1			1
Celkový počet expedovaných výtlačkov informácií	565	279	565	1409

4. Spolupráca SIS so spravodajskými službami iných štátov

Pandémia ochorenia COVID-19 už druhý rok ovplyvnila doterajšie formy medzinárodnej spolupráce SIS s partnerskými službami. Z dôvodu zavedených protipandemických opatrení v jednotlivých členských štátoch EÚ nebolo možné organizovať viaceré odborné semináre a bilaterálne stretnutia prezenčným spôsobom. Napriek tomu si spravodajská komunita dokázala veľmi efektívne vymieňať spravodajské informácie prostredníctvom virtuálnych komunikačných nástrojov a zintenzívnením písomnej výmeny elektronickou formou.

V hodnotenom období SIS v rámci európskej spravodajskej platformy aktívne participovala na dôležitých iniciatívach Európskej komisie a Európskeho parlamentu v oblasti bezpečnosti EÚ a boja proti terorizmu. Na národnej úrovni komunikovala s vybranými štátnymi orgánmi s cieľom zosúladiť národné stanovisko a navrhované iniciatívy orgánov EÚ.

Multilaterálna spolupráca sa v roku 2021 sústredila najmä na udržiavanie bežnej multilaterálnej agendy formou výmeny informácií cez komunikačné systémy a pre pokračovanie pandémie COVID-19 aj na zabezpečovanie účasti expertov a vedenia SIS na viacerých odborných multilaterálnych stretnutiach formou videokonferencií. Multilaterálne platformy boli podobne ako predchádzajúci rok nútené kompenzovať výraznú redukciu prezenčnej účasti na expertných a riaditeľských stretnutiach zvýšenou výmenou analytických a operatívnych informácií, ako aj organizovaním virtuálnych stretnutí prostredníctvom videokonferencií.

Napriek pokračujúcej zložitej situácii spojenej s pandemiou pokračovala aktívna spolupráca s ďalšími multilaterálnymi zoskupeniami v súlade so strategickým zameraním SIS (pravidelné zasadnutia riaditeľov služieb, pracovných skupín, odborné semináre a pod.). V rámci štruktúr multilaterálnej spolupráce bola pozornosť prioritne venovaná boju proti terorizmu, extrémizmu, proliferácii a obchodu s položkami dvojakého použitia, nelegálnemu obchodu s výrobkami obranného priemyslu, nelegálnej migrácii, organizovanému zločinu a aktivitám cudzích spravodajských služieb.

Na bilaterálnej úrovni SIS spolupracuje alebo má kontakty s viac ako 100 partnerskými spravodajskými službami z celého sveta, pričom ich počet v posledných rokoch naďalej mierne stúpa. Vytvorenie komunikačných kanálov či bodov kontaktu aj s geograficky vzdialenými službami má význam najmä v čase neočakávaných kríz, vrátane prípadov ohrozenia záujmov SR alebo občanov SR v zahraničí.

Pokiaľ ide o tematické zameranie bilaterálnej spolupráce, trvalou prioritou je ochrana bezpečnostných, politických a ekonomických záujmov SR a s tým súvisiace monitorovanie vývoja v rizikových a konfliktových regiónoch. Dlhotrvajúca zložitá epidemická situácia zvýraznila dôležitosť problematiky boja s ľavicovým aj pravicovým extrémizmom a kybernetickými hrozbami. V hodnotenom období zostávali vážnymi hrozbami aj možné migračné vlny do Európy, boj proti islamskému extrémizmu a regionálne konflikty na Strednom a Blízkom východe.

Vzhľadom na vývoj globálnej bezpečnostnej situácie bola aktuálnou aj situácia na východe Ukrajiny, situácia v Bielorusku s dôrazom na jeho podporu nelegálnej migrácie a eskaláciu napätia na hraniciach Bieloruska s Poľskom, konflikty na Kaukaze a s tým súvisiaca problematika RF či zložitá bezpečnostná situácia na Balkáne. Predmetom bilaterálnej spolupráce boli aj aktivity cudzích spravodajských služieb, hybridné hrozby či energetická bezpečnosť a ochrana ekonomických záujmov. Nemenej významnou témou bola problematika proliferácie technológií zneužiteľných v programoch vývoja zbraní hromadného ničenia a nelegálneho obchodovania so zbraňami a vojenským materiálom.

Dôležitým pilierom medzinárodnej bilaterálnej spolupráce bola výmena analytických informácií a výstupov zameraných na všetky uvedené ťažiskové témy. Prebiehala aj medzinárodná bilaterálna spolupráca v oblasti operatívy, pri spoločných cvičeniach a projektoch, pričom prejavom vysokej miery dôvery medzi partnerským službami bola participácia SIS na početných spoločných špeciálnych operáciách.

5. Stav, základné činnosti a kontrola SIS

5.1 Personálne zabezpečenie SIS

- Základné ukazovatele

V roku 2021 žiadalo o prijatie do služobného pomeru niekoľko stoviek občanov. Z prijatých žiadostí bolo do prijímacieho konania zaradených 55,47 % uchádzačov, ktorí svojím odborným profilom zodpovedali personálnym potrebám služby a zároveň spĺňali zákonné podmienky prijatia. Prijímacie konanie úspešne ukončilo 19,06 % uchádzačov, pričom úspešnosť uchádzačov o prijatie do služobného pomeru v porovnaní s rokom 2020 mierne vzrástla (predtým 18 %).

K 31. 12. 2021 dosahoval počet príslušníkov SIS 85,50 % z plánovaného stavu, čo je mierny nárast v porovnaní so stavom k 31. 12. 2020 (84,90 %).

Personálne zabezpečenie podľa druhu štátnej služby sa dlhodobo zásadne nemení, podstatnú časť príslušníkov vykonáva štátnu službu v stálej štátnej službe (88,73 %) čím je zabezpečená personálna stabilita služby. Nepatrná časť príslušníkov (0,42 %) je zaradená do dočasnej štátnej služby. Ide predovšetkým o kvalifikovaných odborníkov potrebných na plnenie úloh štátnej služby. Zvyšná časť príslušníkov (10,85 %) je zaradená do prípravnej štátnej služby, ktorá je prípravou na výkon stálej štátnej služby.

Personálne zloženie podľa základných demografických znakov zostáva v porovnaní s predošlými rokmi bez podstatných zmien. Vo vekovej štruktúre je zastúpenie mladších príslušníkov vo veku do 40 rokov – 37,20 %, teda nižšie ako podiel príslušníkov v strednom veku do 50 rokov – 46,56 %. Vysokoškolsky vzdelaných je 72,41 % príslušníkov. Mužov pôsobí v službe 58,82 % a žien 41,18 %. V porovnaní s rokom 2020 nastal mierny nárast podielu žien v služobnom pomere (predtým 40,48 %).

Novoprijatí príslušníci vrátane tých, ktorí už v podmienkach SIS získali istú prax, boli postupne zaraďovaní do rôznych foriem špecializovanej spravodajskej prípravy, aby získali špecializované spravodajské vzdelanie a tým splnili kvalifikačný predpoklad spravodajského vzdelania požadovaný zákonom a reflektovali aktuálne potreby služby.

V roku 2021 SIS realizovala 30 spravodajských vzdelávacích aktivít, na ktorých sa zúčastnilo 161 príslušníkov. Pokračovala príprava príslušníkov v oblasti cudzích jazykov; uskutočnilo sa 8 jazykových kurzov, na ktorých participovalo 22 príslušníkov. V hodnotenom období prebiehala aj ďalšia odborná príprava a vzdelávanie príslušníkov s cieľom získať špeciálnu odbornú spôsobilosť, ktorá je podľa osobitných predpisov potrebná na výkon štátnej služby. Takto bolo pripravených 95 vzdelávacích aktivít, na ktorých sa zúčastnilo 233 príslušníkov. Na vysokých školách študovalo so súhlasom služobného úradu 21 príslušníkov.

Druh štátnej služby		Veková štruktúra	
Dočasná štátna služba	0,42 %	Vek do 30 rokov	11,35 %
Stála štátna služba	88,73 %	31 až 40 rokov	25,85 %
Prípravná štátna služba	10,85 %	41 až 50 rokov	46,56 %
		nad 50 rokov	16,24 %
Vzdelanostná štruktúra		Podiel mužov a žien	
VŠ vzdelanie	72,41 %	Muži	58,82 %
SŠ vzdelanie	27,59 %	Ženy	41,18 %

5.2 Čerpanie rozpočtu a materiálno-technického zabezpečenie SIS

▪ Čerpanie rozpočtu

Na zabezpečenie činnosti SIS v roku 2021 bol zákonom NR SR č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2021 schválený celkový limit výdavkov v sume 59 964 725 eur a záväzný ukazovateľ príjmov v sume 200 000 eur. V priebehu roka 2021 Ministerstvo financií (MF) SR vykonalo šesť rozpočtových opatrení, ktorými bol upravený limit výdavkov SIS na rok 2021, a to:

- rozpočtové opatrenie č. 1: povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov o sumu 946 212,45 eura na uvoľnenie prostriedkov z predchádzajúcich rokov podľa § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“);

- rozpočtové opatrenie č. 2: povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov kapitoly SIS o sumu 4 000 000 eur na modernizáciu informačno-komunikačných technológií, najmä na vývoj, výrobu a modernizáciu zariadení technického spravodajstva, na nákup moderných digitálnych miniaturizovaných prostriedkov, techniky na výkon technicko-bezpečnostných prehliadok, na zabezpečenie energetickej efektívnosti a hospodárnosti budov, na hygienu a ochranu zdravia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19, ako aj na zabezpečenie spravodajskej činnosti;

- rozpočtové opatrenie č. 3: povolené prekročenie limitu výdavkov kapitoly SIS o sumu 5 000 000 eur, z toho kapitálové výdavky v sume 700 000 eur, rozpočtové prostriedky sú určené na zabezpečenie efektívneho plnenia úloh SIS;

- rozpočtové opatrenie č. 4: povolené prekročenie limitu bežných výdavkov o sumu 569 476 eur v súvislosti s prijatím dodatkov kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa;
 - rozpočtové opatrenie č. 5: viazanie limitu kapitálových výdavkov v súlade s § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. ktoré kapitola SIS použije v nasledujúcom rozpočtovom roku, v sume 1 749 560,08 eura;

- rozpočtové opatrenie č. 6: viazanie limitu bežných výdavkov v súlade s § 18 zákona č. 523/2004 Z. z. z dôvodu neplnenia rozpočtovaných príjmov v sume 107 000 eur.

SIS v priebehu roka 2021 opakovane uplatňovala požiadavky súvisiace so zabezpečením nevyhnutných potrieb na riadny výkon činnosti služby, ktoré MF SR čiastočne akceptovalo formou realizácie rozpočtových opatrení uvedených hore. Aj napriek uvedenému je rozpočet SIS dlhodobu finančne poddimenzovaný a nevytvára priestor na zabezpečenie obligatórných a prevádzkových výdavkov, modernizáciu informačných a komunikačných technológií, spravodajských a monitorovacích technológií, kybernetickú ochranu, výkon spravodajskej činnosti SIS, ako aj na údržbu objektov SIS z dôvodu dodržania osobitných právnych predpisov v oblasti BOZP a správy majetku štátu. Deficit finančných prostriedkov sa prejavuje aj z dôvodu vyplácania zákonných nárokov na odchodné príslušníkov podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tabuľka: Čerpanie záväzných ukazovateľov kapitoly SIS za rok 2021

Záväzné ukazovatele na rok 2021 (v eurách)	Schválený rozpočet	Úprava rozpočtu	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31. 12. 2021	% čerpania k 31. 12. 2021
Príjmy celkom	200 000	26 553	226 553	123 885	54,68
Výdavky celkom	59 964 725	8 685 681	68 650 406	68 650 406	100,00
v tom:					
Bežné výdavky	59 964 725	4 789 029	64 753 754	64 753 754	100,00
Kapitálové výdavky	0	3 896 652	3 896 652	3 896 652	100,00

Správca rozpočtovej kapitoly upravil v priebehu roka 2021 limit príjmov a výdavkov o sumu 26 552,55 eura podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. – ide o finančné prostriedky z poisťného plnenia zo zmluvného poistenia alebo zo zákonného poistenia.

- Materiálno-technické zabezpečenie

Rozpočtové prostriedky v kategórii kapitálových výdavkov boli použité predovšetkým na budovanie a modernizáciu informačno-komunikačného systému v objektoch SIS, prostriedky šifrovej ochrany informácií, modernizáciu telekomunikačnej technológie a elektronických zabezpečovacích systémov, spravodajskú a monitorovaciu techniku, na čiastočnú obnovu opotrebovaných technických zariadení v správe SIS, na obnovu a doplnenie fyzicky a morálne zastaraného vozového parku a servisných zariadení potrebných na efektívne plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov.

V rámci investičnej výstavby boli finančné prostriedky použité na zvyšovanie tak parametrov fyzickej a objektovej bezpečnosti stavebných konštrukcií, ako aj parametrov požiarnej bezpečnosti stavebných konštrukcií, na stavebnú činnosť v objektoch, ktorá sa vykonávala v oblasti technických zariadení budov, na rekonštrukcie a stavebné úpravy, ktoré boli nevyhnutné na zabezpečenie udržateľnej prevádzky objektov a na prípravné projektové dokumentácie v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, hospodárnosti a efektívnosti prevádzky objektov SIS.

V kategórii bežných výdavkov sa rozpočtové prostriedky použili na finančné zabezpečenie spravodajskej činnosti, na úhradu obligatórnych a zmluvných platieb, v nevyhnutnom rozsahu na opravu, údržbu a čiastočnú obmenu morálne a technicky zastaraných technických zariadení a objektov SIS. Ostatné výdavky boli realizované len v súvislosti so základným zabezpečením riadneho chodu SIS a odstraňovaním havarijných stavov a prevádzkových porúch v objektoch SIS.

SIS v roku 2021 plnila úlohy v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými predpismi. Prostriedky štátneho rozpočtu SIS čerpala pri dodržaní účelu ich použitia, zásady maximálnej efektívnosti a hospodárnosti.

5.3 Informačno-technické prostriedky a telekomunikačné tajomstvo

- **Zákonný rámec použitia informačno-technických prostriedkov**

SIS je podľa § 10 ods. 1 písm. b) zákona NR SR č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov a § 2 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov oprávnená používať pri plnení svojich zákonných úloh informačno-technické prostriedky (ITP). Ich použitím je možné zasahovať do súkromia fyzických osôb bez ich predchádzajúceho súhlasu, avšak len za podmienok ustanovených zákonom.

Toto zákonné oprávnenie je podmienené predchádzajúcim písomným súhlasom zákonného sudcu. ITP možno na základe písomného súhlasu zákonného sudcu použiť len na nevyhnutný čas, najdlhšie na šesť mesiacov. Lehota začína plynúť dňom udelenia súhlasu zákonného sudcu. Ak je nevyhnutné použiť naraz alebo následne niekoľko druhov ITP, každý z nich možno použiť len v rozsahu výslovne udeleného súhlasu zákonného sudcu. Ak sa má ITP použiť v miestach, ktoré nie sú verejne prístupné, zákonný sudca, ktorý udeľuje písomný súhlas, rozhodne aj o tom, či sa súhlas vzťahuje aj na vstup na tieto miesta.

- **Použitie ITP v roku 2021**

SIS v roku 2021 požiadala o realizovanie informačno-technických prostriedkov v 484 prípadoch, z toho súd neudelil súhlas ôsmim žiadosťiam SIS. Zo 476 vydaných súhlasov na použitie ITP bolo v termíne ku dňu 8. 3. 2022 z hľadiska dosiahnutia zákonom uznaného účelu a cieľa vyhodnotených 198 prípadov. Zákom uznaný účel a cieľ bol dosiahnutý pri všetkých dosiaľ vyhodnotených 198 použitíach ITP. K termínu predloženia tejto správy (8. 3. 2022)

nebolo ešte možné vyhodnotiť zvyšných 278 realizovaných prípadov, ktoré sú stále aktuálne alebo im plynie 30-dňová lehota na vyhodnotenie po ukončení.

Porovnaním počtu žiadostí SIS o vydanie súhlasu na použitie ITP a rozhodnutí vydaných vecne príslušným súdom za rok 2021 bola kontaktom s Krajským súdom v Bratislave zistená zhoda v údajoch oboch subjektov v počte podaných žiadostí i v počte vydaných rozhodnutí na používanie ITP. Na Špecializovaný trestný súd bola podaná iba jedna žiadosť o použitie ITP.

Všetky prípady použitia ITP v roku 2021 boli podložené potrebným súhlasom sudcu a v žiadnom prípade nedošlo k nezákonnému použitiu ITP.

Tabuľka: Použitie ITP za obdobie roka 2021 – ku dňu 08. 03. 2022 (vrátane)

	Obsahový počet	§ 2 ods. 1 písm. a)	§ 2 ods. 1 písm. b)	§ 2 ods. 1 písm. c)	Celkový počet
1.	Počet žiadosti na použitie ITP - § 4 ods. 1	0	258	34	292
2.	z toho: Vydané súhlasy	0	252	32	284
3.	Odmietnuté žiadosti	0	6	2	8
4.	Počet opakovaných žiadosti * na predĺženie doby použitia ITP v tom istom prípade - § 4 ods. 2	0	181	11	192
5.	z toho: Vydané súhlasy	0	181	11	192
6.	Odmietnuté žiadosti	0	0	0	0
7.	Počet prípadov použitia ** ITP v zmysle § 5 ods. 1 a 2 - dodatočné súhlasy	-	-	-	-
8.	z toho: Vydané súhlasy	-	-	-	-
9.	Odmietnuté žiadosti	-	-	-	-
10.	Počet ITP, u ktorých bol dosiahnutý zákonom uznaný účel a cieľ	0	175	23	198
11.	Počet ITP, u ktorých nebol dosiahnutý zákonom uznaný účel a cieľ	0	0	0	0
12.	Počty prípadov použitia ITP, z ktorých boli informácie použité ako dôkaz v trestnom konaní	-	-	1	1
13.	Počet prípadov nezákonného použitia ITP	0	0	0	0
14.	Celkový počet žiadosti na použitie ITP - súčet r. 1+4+7	0	439	45	484
15.	Celkový počet vydaných súhlasov - súčet r. 2+5+8	0	433	43	476
16.	Celkový počet odmietnutých žiadostí - súčet r. 3+6+9	0	6	2	8

Poznámky:

* Každá žiadosť o použitie ITP vrátane žiadosti o predĺženie lehoty použitia ITP sa eviduje samostatne.

** SIS nemá oprávnenie použiť ITP bez predchádzajúceho súhlasu sudcu, touto kompetenciou disponuje iba PZ.

*** Zmyslom použitia ITP SIS nie je primárne využitie získaných poznatkov v trestnom konaní, keďže SIS podľa právneho poriadku SR nie je orgánom činným v trestnom konaní. Výsledky použitia ITP odstupuje SIS orgánom činným v trestnom konaní na ďalšie využitie.

Podmienky používania ITP v podmienkach SIS v plnom rozsahu zodpovedajú podmienkam zákona č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov a zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov. Použité technické riešenia spolu s prísnyimi organizačnými a kontrolnými opatreniami zaručujú kontrolu zákonnosti pri používaní ITP a vylučujú možnosť neoprávneného zásahu do systému monitorovania, ako aj ukladania a archivácie dát.

V roku 2021 SIS podala na Krajský súd v Bratislave 215 žiadostí o vydanie rozhodnutia vo veci poskytnutia predmetu telekomunikačného tajomstva, z toho Krajský súd v Bratislave vydal súhlas v 207 prípadoch, v ôsmich prípadoch žiadosť odmietol.

5.4 Legislatívna a kontrola

▪ Legislatívna činnosť

SIS na úseku legislatívy spolupracuje s ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a s inými štátnymi orgánmi.

V roku 2021 SIS posudzovala 104 materiálov uverejnených na medzirezortné pripomienkové konanie; k 24 z nich bolo za SIS uplatnených 39 zásadných pripomienok a 34 pripomienok odporúčajúceho alebo všeobecného charakteru. Cieľom uplatnených pripomienok bolo upozorniť predkladateľa materiálu na existenciu problémov aplikačnej praxe a vytvoriť právny základ pre riadne a efektívne plnenie zákonných úloh služby. K niektorým materiálom, ku ktorým boli uplatnené pripomienky zásadného charakteru, sa uskutočnili rozporové konania. Časť uplatnených pripomienok predkladateľ následne do dotknutých materiálov zapracoval.

▪ Kontrolná činnosť

V roku 2021 boli na úseku administratívnej bezpečnosti vykonané dve vnútorné kontroly, jedna so zameraním na vyznačenie fyzického zničenia utajovaných registratúrnych záznamov v príslušných administratívnych pomôckach a evidenčných pomôckach, druhá so zameraním na rozmnožovanie utajovaných registratúrnych záznamov, označovanie kópie utajovaného registratúrneho záznamu a jej zaznamenanie v utajovanom spise.

Na úseku fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti boli v roku 2021 vykonané tri kontroly, ktoré sa týkali vybraných objektov SIS, kde bola okrem iného realizovaná kontrola bezpečnostnej dokumentácie fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti chránených priestorov kategórie Tajné.

Zároveň bola v hodnotenom období ukončená kontrola z roku 2020 zameraná na opatrenia vonkajšej ochrany objektov SIS podľa bodu 6 Bezpečnostného štandardu fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti (pozn. príloha vyhlášky NBÚ č. 336/2004 Z. z. o fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti v znení vyhlášky č. 315/2006 Z. z.).

Okrem uvedených kontrolných aktivít SIS v roku 2021 vykonala:

- 14 plánovaných vnútorných kontrol; v rámci kontroly zameranej na zisťovanie prítomnosti alkoholu v dychu príslušníkov bolo v hodnotenom období vykonaných 17 samostatných kontrol (239 jednotlivých dychových skúšok),

- 11 finančných kontrol na mieste, vykonaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Nesúlad kontrolovaných skutočností so všeobecne záväznými právnymi predpismi bol vnútornou kontrolou zameranou na zisťovanie prítomnosti alkoholu v dychu príslušníkov zistený v jednom prípade.

Ďalšími vnútornými kontrolami nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných predpisov SIS a kontroly boli ukončené záznamom o výsledku vnútornej kontroly.

Vykonanými finančnými kontrolami na mieste neboli zistené nedostatky.

Útvar vnútorného auditu SIS v roku 2021 vykonal tri plánované vnútorné audity. Vnútorné audity boli zamerané na overenie a zhodnotenie:

- tvorby a použitia sociálneho fondu,

- manipulácie so zahraničnou utajovanou skutočnosťou a s utajovanou skutočnosťou poskytnutou v rámci medzinárodnej spolupráce prostredníctvom systému registrov,
- postupu pri príprave a evidovaní zmlúv SIS.

Vykonanými vnútornými auditmi neboli zistené nedostatky a všetky boli ukončené v roku 2021 správou z vnútorného auditu.

Na skvalitnenie činnosti služby bolo v rámci vykonaných vnútorných auditov navrhnutých celkovo 15 odporúčaní, z toho tri odporúčania boli súčasťou podnetu pre centrálné pracovisko zmlúv na úseku skvalitnenia centrálnej evidencie zmlúv vedenej v elektronickej forme.

6. Správa o činnosti Národného bezpečnostného analytického centra

Národné bezpečnostné analytické centrum (NBAC) v roku 2021 pokračovalo v plnení úloh národného fúzneho centra v oblasti spracovania a vyhodnocovania informácií o bezpečnostných hrozbách. Činnosť centra bola zameraná predovšetkým na získavanie, sústreďovanie a vyhodnocovanie informácií o terorizme a o ďalších závažných bezpečnostných incidentoch a bezpečnostných hrozbách proti SR a jej občanom.

V hodnotenom období bola pozornosť centra v súlade so Štatútom NBAC a Konceptiou pre boj SR proti hybridným hrozbám zameraná na aktuálne bezpečnostné otázky týkajúce sa najmä teroristických, extrémistických a hybridných hrozieb, nelegálnej migrácie a možného príchodu rizikových osôb do SR. V rámci analytickej činnosti bol priebežne vyhodnocovaný komplexný vývoj bezpečnostnej situácie v SR, v susedných krajinách a tiež v krajinách EÚ, predovšetkým v kontexte aktuálnosti vyhláseného stupňa teroristického ohrozenia SR. V koordinácii s MZVEZ SR sa centrum zaoberalo aj vybranými otázkami medzinárodnej a európskej bezpečnosti a bezpečnostných politík, ako aj vývojom bezpečnostnej situácie v krízových regiónoch s možným účinkom na Slovensko. Osobitnú pozornosť si vyžadovalo preverovanie páchatel'ov teroristických útokov v zahraničí a ich možných väzieb na SR, opakovaná eskalácia napätia na rusko-ukrajinskej hranici, zneužívanie migrácie ako nástroja hybridného pôsobenia a vplyv prevzatia moci v Afganistane militantným hnutím Taliban na slovenské bezpečnostné záujmy.

S cieľom včasne identifikovať možné bezpečnostné incidenty centrum venovalo zvýšenú pozornosť monitorovaniu bezpečnostnej situácie v SR, pričom sa zameralo najmä na podozrivé aktivity indikujúce zapojenie slovenských subjektov do nelegálneho obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a nedovoleného ozbrojovania, legalizácie príjmov z trestnej činnosti a falšovania a pozmeňovania verejných listín. Mimoriadne opatrenia boli prijímané v dôsledku džihádistickej propagandy vyzývajúcej na uskutočňovanie teroristických útokov proti príslušníkom niektorých cirkví a náboženských spoločností a príslušníkom bezpečnostných zložiek v európskych krajinách.

Opätovne boli zaregistrované a preverované rozmáhajúce sa prípady páchania sofistikovaných foriem nelegálnej migrácie a s ňou súvisiacej trestnej činnosti zahraničných subjektov zameranej predovšetkým na výrobu a predaj falošných slovenských dokladov.

Zvýšený monitoring bezpečnostnej situácie bol taktiež realizovaný pred a počas konania medzinárodnej bezpečnostnej konferencie GLOBSEC, 47. summitu G7, osláv Slovenského národného povstania a počas presunov vojenskej techniky spojeneckých armád cez územie SR. Zvýšená pozornosť bola tiež venovaná snahám extrémistických skupín o narušenie pokojného uplatňovania ústavne garantovaného práva občanov SR na zhromažďovanie, ako aj nebezpečným vyhrážkam a hrozbám útokov adresovaným chráneným osobám a bezpečnostným incidentom proti prvkom kritickej infraštruktúry.

Osobitnú pozornosť centrum venovalo bezpečnostným rizikám súvisiacim so šírením ochorenia COVID-19 vrátane infodémie, pokračujúcej weaponizácii sociálnej siete Facebook a samoradikalizácii emočne alebo psychicky nestabilných osôb. Monitoring otvorených zdrojov preukázal nielen pokračujúce masívne šírenie nenávistných naratívov a komunikátov nekriticky preberajúcich proruskú propagandu, ale aj cielené šírenie propagandy a dezinformácií zameraných proti hodnotovému systému SR a skresľovanie historických faktov. Mnohé z nich sa následne preniesli z online priestoru do reálneho života a naďalej stimulovali polarizačné, mobilizačné a radikalizačné tendencie v spoločnosti. Za najvýznamnejšiu zmenu vo formách prejavovania občianskej nespokojnosti s protipandemickými opatreniami možno považovať uskutočňovanie násilných útokov proti objektom spojených s očkovaním alebo testovaním na ochorenie COVID-19 a využívanie tzv. doxxingu. Ten spočíval vo zverejňovaní osobných údajov osôb pripravujúcich alebo realizujúcich protipandemické opatrenia, čo následne eskalovalo do organizovania protestov pred bydliskami týchto osôb.

V oblasti hybridných hrozieb kládlo centrum dôraz najmä na detegovanie indikátorov hybridnej hrozby v jednotlivých doménach. Zistené indikátory boli následne zdieľané s príslušnými štátnymi orgánmi.

Vzhľadom na pozitívne skúsenosti z predchádzajúcich období centrum aj v roku 2021 pokračovalo v aktivitách na úseku tzv. situational awareness. Informácie o incidentoch a udalostiach, ktorých oneskorené zdieľanie spôsobené ich analytickým spracúvaním by mohlo privodiť ujmu na záujmoch SR, boli príslušným štátnym orgánom odstupované bezodkladne, čím sa vytvorili podmienky na včasné prijatie príslušných opatrení v ich pôsobnosti.

Centrum bolo v priebehu roka 2021 aktívne aj na úseku bezpečnostnej prevencie. Okrem zvýšeného monitoringu bezpečnostnej situácie pred oslavami židovských sviatkov a vianočných a novoročných sviatkov a počas ich osláv bola bezpečnostno-preventívna činnosť realizovaná aj formou preverovania rizikovosti osôb. bolo Jednotlivé štátne orgánmi prostredníctvom centra preverili celkovo 1 963 štátnych občanov vybraných tzv. tretích krajín žiadajúcich o udelenie víz a ich pozývatel'ov osôb. V porovnaní s predchádzajúcim rokom ide o takmer 62 % nárast. Mimoriadne časovo náročné bolo preverovanie jednotlivcov v súvislosti so septembrovou návštevou pápeža Františka v SR a evakuáciou občanov Afganistanu. Na účely overenia bezpečnostnej rizikovosti osôb, u ktorých sa posudzovala možnosť evakuácie na územie SR, bolo prostredníctvom NBAC preverených takmer 250 osôb. V rámci preventívno-bezpečnostných opatrení realizovaných pred apoštolskou cestou a počas nej bolo preverených viac než 5 600 osôb. Osobám, u ktorých bolo zistené bezpečnostné riziko, nebol udelený súhlas na vstupe na územie SR alebo na podujatie v rámci pastoračnej návštevy Svätého Otca.

Zástupcovia centra sa v priebehu roka 2021 zúčastňovali aj na rokovaníach medzirezortného charakteru, najmä na rokovaníach medzirezortnej Expertnej skupiny na koordináciu výmeny a analýzy informácií a spolupráce v oblasti boja proti terorizmu, národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu a Stálej medzirezortnej pracovnej skupiny na aktualizáciu určenia hrozby jadrovým zariadením a pre

jadrové zariadenia a jadrové materiály v rámci projektového ohrozenia štátu. Predstavitelia centra ďalej aktívne participovali aj na činnosti pracovných skupín pripravujúcich koncepčné materiály v oblasti boja proti dezinformáciám a hybridným hrozbám – návrh Koordinovaného mechanizmu odolnosti SR proti informačným operáciám a návrh Akčného plánu koordinácie proti hybridným hrozbám na roky 2022 až 2024. V závere roka centrum začalo pripravovať návrh Národného hodnotenia hybridných hrozieb na území SR, ktoré by malo reflektovať detegované indikátory hybridného pôsobenia v jednotlivých doménach.

Pandémia koronavírusu aj v priebehu roku 2021 ovplyvňovala formu medzinárodnej spolupráce NBAC realizovanej na platforme združujúcej protiteroristické centrá a protiteroristických koordinátorov krajín Európy, Severnej Ameriky, Japonska a Austrálie – CTTA Madrid Group (Cooperation on Terror Threat Analysis Madrid Group – Spolupráca na analýze teroristických hrozieb Skupina Madrid). Ťažiskovou formou bilaterálnej, ako aj multilaterálnej spolupráce zostalo zdieľanie informácií a analytických materiálov prostredníctvom nastavených komunikačných kanálov.

Na úseku osvetovo-vzdelávacích aktivít NBAC vydalo Krátky terminologický slovník pre oblasť hybridných hrozieb, ktorý zverejnilo aj na webovej stránke SIS. S cieľom budovať povedomie o témach patriacich do bezpečnostnej a obrannej politiky medzi študentami a absolventami vysokých škôl centrum takisto lektorsky podporilo pilotný vzdelávací projekt Bezpečnostná akadémia realizovaný s podporou Ministerstva obrany SR.

Rozvoj analytických spôsobilostí centra a napĺňanie zásad celovládneho a celospoločenského prístupu boja proti hybridným hrozbám je však limitovaný najmä priestorom, v ktorom sa toto medzirezortné pracovisko nachádza. Proces prípravy novej dislokácie NBAC však bol aj v roku 2021 opätovne pozastavený pre nedostatok finančných prostriedkov. Vyčlenenie finančných prostriedkov na nové priestory vyhovujúce charakteru a potrebám národného fúzneho centra nie je vo výlučnej kompetencii SIS a služba už niekoľko rokov upozorňuje na naliehavosť riešenia tohto problému.

7. Záver

SIS v roku 2021 v rozsahu svojej pôsobnosti a v rámci svojich oprávnení v zmysle zákona č. 46/1993 Z. z. o SIS v znení neskorších predpisov aktívne plnila úlohy zamerané na získavanie, sústreďovanie, vyhodnocovanie informácií, ktoré poskytovala zákonom ustanoveným príjemcom.

* * * * *

Zdroj: https://www.sis.gov.sk/pre-vas/sprava-o-cinnosti.html?fbclid=IwAR0BWSaNozLR5VUjLXRab7vyZxbre_46nbrkfg46NY0sKJBP0ApvWt8B5Xk#previerky